

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Beneficiorum Ecclesiasticorum Natvra, Ereptione, Qvalitatibvs Ad Ea Obtinenda Requisitis ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

Paragraphvs II. De onere residendi aliorum beneficiorum non curatorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74477](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74477)

toris super tali impedimento. ut Menoch. *de arb.* c. 112. n. 19. Lott. n. 94. si autem talis relatio formalis haberi nequit, ex aliqua violentia poterit justificari ex minus justis & informibus probationibus. Lott. *ibid.*

Quaestio 393. Quid si penitus ignoretur, ubinam gentium vel locorum degat absens, ita ut nequeat personaliter citari?

1. **R**espondeo: tunc debet citari tribus vicibus & expectari per sex menses, & non ante hos elapsos privari potest *c. ex tua.* & *ibid.* DD. praecipue Abb. n. 13. Lott. n. 95. citans Mantica. *decis.* 12. n. 2. & *Rotam.* Idem est, dum scitur quidem locus, sed is talis est, in quo non potest commode citari. Lott. n. 96. testans sic clarè censuisse Rotam apud Mantica. *loc. cit.* & esse ex mente Abb. *in c. quoniam freq.* n. 11. *ut lite non contestata.*

2. Circa hunc casum observandum primò, quòd antequam decernantur edicta, debet constare Episcopo non simpliciter de absentia, sed de tali absentia qualificata per summariam informationem, quam sumer à personis fide dignis extra judicialiter, nemine citato, juxta practicam, quam docuit Bart. *in Extrav. ad reprimendam.* v. *per edictum.* n. 6. Lott. l. 3. q. 27. n. 97.

3. Secundò, non minuendum hunc numerum ternorum edictorum, quasi unum solum cum peremptorio sufficeret pro tribus, ut censuit Oldra. *conf.* 196. n. 6. Canonibus enim exigunt trinam hanc citationem per edictum, non solum, ne praematurè procedatur; Verùm etiam, quia facilius potest pervenire ad noticiam absentis citatio, si ter fiat, quam si semel cum peremptorio; & quia ex hac multiplicatione inturgit major contemptus judicis & major contumacia, ut Felin. *in c. quoniam freq.* n. 32. & Bellamer. *ibid.* n. 16. Lott. n. 99. Et ita regulare est, ubi agitur de incurfu poenae, nusquam unicam citationem sufficere pro tribus. & sic sentire omnes *in c. ex tua.* testatur Lott. n. 100. qui tamen addit n. 101. tolerari nihilominus posse sententiam Oldradi, si agatur de parochiali ob rationem particularem, de qua Hojed. p. 1. c. 18. nu. 24. Addit etiam Garc. *cit. p. 3. c. 2. n. 160.* in genere, ad procedendum contra absentes, praeter privationem non videri opus trina citatione per edictum, sed sufficere unam peremptoriam, quamvis trinam requiri etiam ad privationem fructuum dicat tenuisse Rotam.

4. Tertiò dictum lapsus sex mensium debere computari post lapsum ultimi peremptorii. Lott. n. 102. citans Abb.

5. Observandum denique tanquam quid commune his quatuor casibus, nimirum non esse necessariam positivam pronunciationem super privatione, sed sufficere declaratoriam super vacatione ob non residentiam. Lott. nu. 103. citans Mantica. *decis.* 67. nu. 8. vel quòd beneficium conferatur tanquam vacans. Abb. *in c. inter quatuor.* num. 2. Butrio *in c. ex tua.* num. 9. apud Lott. *ibid.* cum in sententiis valeat argumentum à consequente ad necessarium antecedens, ut dicatur pronunciatum super consequens, dicatur etiam implicitè pronunciatum super tale antecedens.

Lott. n. 104. ex Mantica
loc. cit.

Quaestio 394. Quid si post requisitionem seu citationem comparuerit excusator, vel etiam redierit ipse absens?

1. **R**espondeo ad primùm: si comparuerit excusator, qui causas absentia, & justis impedimenti proposuerit, nisi haec causa fuerint excusata, processus & omnia erunt nulla. Bart. qui etiam tradit modum illud deducendi in praxin *in l. quaesitum.* n. 4. *de re judicariar.* prout etiam *in l. 1. n. 4. c. de divers. tempor. praescript.* tradit; an & quando teneatur sic monitus excusatorem mittere, vide Lott. n. 106. & 107.

2. Respondeo ad secundum: si nemo comparuerit, sed ipse absens postmodum reversus duxerit, & probaverit impedimentum, quo tenebatur, validus quidem erit processus cum omnibus inde secutus Lott. l. 3. q. 27. n. 108. citans Jo. And. *in c. inter quatuor.* num. 2. sed ei subvenitur extraordinario remedio in integrum restitutionis, juxta text. *c. praesentium.* 7. q. 1. Lott. n. 109. citans Alex. de Nevo *in c. ult. de Cler. non resid.* n. 22. unde jam poterit judicium per procuratorem promoveri coram Ordinario eodem, sive per viam nullitatis, si causa propositi impedimenti non fuerint discussa, juxta gl. ult. *in l. judex.* ff. *de rejudic.* vel per viam restitutionis, si impedimentum non fuit propositum, possit tamen probari *l. praesenti.* ff. *de minor.* Lott. n. 110. & 111. Porro justis impedimenti causa reducuntur ad Magistratus imperium, tempestates, aut vim fluminis, ad valetudinem jurisconf. *ad l. 2. ff. si quis caution.* Lott. n. 112. Et quoad valetudinem standum est medicorum relationi, juxta *l. semel.* c. *de re milit.* quin etiam proprio juramento infirmi, si concurrat aliqua verisimilitudo ex vestigiis infirmitatis, v. g. si sit facie extenuata. Bart. *in l. quaesitum.* vide Lott. n. 113.

PARAGRAPHVS II.

De onere residendi aliorum beneficiorum non curatorum.

Quaestio 395. Quinam praeterea, & quo jure residere teneantur? ac imprimis quid sit hac in parte circa beneficia simplicia in genere?

1. **R**espondeo primò: spectatà juris communis dispositione, omne beneficium, quantumcunque simplex habet onus residendi. Lott. l. 3. q. 27. n. 8. dicens hanc esse communem omnium opinionem. Garc. p. 3. c. 2. n. 1. citans quamplurimos. Excipit tamen *ibid.* praetimoniam, seu praetimoniales portiones, quas dicit videri ex sua institutione nullum habere servitiū annexum, quam recitationem horarum, citat pro hoc Azor. l. 10. c. 4. *ad finem.* Navar. *de orat. miscell.* 48. alias 43. Puteum &c. contra Hojed. *de incomp.* c. 17. n. 25. Cur verò residentiam requirant de jure communi rationem vivam dari à Tholo. *de benef.* c. 7. nu. 1. & Covar. *var. resol.* l. 3. c. 13. num. 3. dicit Lott. *loc. cit.*

2. Re-

2. Respondeo secundò : ex eo , quod postea multa beneficia facta sint insufficientia ad sustentationem illa obtinentium , per generalem consuetudinem beneficia hujusmodi simplicia onus residendi exuerunt. Lott. num. 9. Garc. num. 3. & seq. pro hac communi citans quamplurimos. uti & plures decisiones Rotæ, & S. Congregationis declarationes , in quarum etiam una dicitur : *Episcopus non potest cogere obtinentes beneficia simplicia aliquod personale servitium suis beneficiis impendere , cum ex antiquissima totius Ecclesiæ consuetudine non nisi ad officium recitandum teneantur.*

3. Respondeo tertio : consuetudinem hanc generalem non residendi in beneficiis simplicibus cessare, & requiri residentiam, ubi aliud inductum est jure speciali, v. g. ubi adest statutum, vel consuetudo in contrarium, & potissimum dispositio testatoris, seu fundatoris. Garc. n. 11. citans Felin. in *c. dilectus. de rescript. n. 1.* Zerol. v. *beneficium, & v. privatio*, pluresque ad fufum Rotæ decisiones. Nihil enim est, quo minus ex statuto Ecclesiæ alicujus possit induci hæc necessitas etiam abrogando consuetudinem ; sive fiat hujusmodi statutum per solum capitulum sine interventu Episcopi, sive per solum Episcopum sine capitulo ; modò semper urgeat necessitas, vel utilitas Ecclesiæ ex defectu ministrorum. Lott. loc. cit. num. 15. & 16. citans Abbatem in *c. cum omnes. de constit. num. 1.* & ibidem eum secutos Decium & Felin. Nihil enim hoc casu decernitur contra jus, sed potius dimota illa consuetudine reditur ad jus commune, & vel sic ad statutum majoris perfectionis ex mente citatorum AA. & Rotæ in *decis. 375. num. 4. p. 2. recent. Lott. num. 17.* decerneretur autem contra jus, si vel cessaret causa, vel decretum de residendo non afficeret omnes aequaliter, sed aliquos tantum ejusdem gradus & ordinis. Lott. num. 18.

Questio 396. An, & quando exprimenda, præsumenda, & arguenda sit qualitas residentialis in beneficiis istiusmodi simplicibus?

1. Respondeo ad primum : licet opus non sit, ut ait Rota in *una Verdu. canonicatus 23. februarii An. 1587. coram Gispio* apud Garc. p. 3. cap. 2. num. 4. probare, quòd Capellania obrenta narrata in gratia non requirat residentiam, cum beneficia simplicia de generali consuetudine residentiam non requirant. Hæc tamen qualitas vel ex hoc ipso, quòd propter generalem illam consuetudinem non præsumatur, veniat omnino exprimenda, ubi ea supponitur, sive versetur in gratia provisiva, sive unione aut suspensione. Lott. num. 25. & seq. citans pro utroque plures.

2. Respondeo ad secundum : de cætero in dubio non præsumitur in esse beneficio qualitas ista residentiæ propriæ, & præcisæ juxta communem. Conc. ad reg. 8. gl. 15. num. 19. & 21. de Luc. de *benef. d. 58. n. 4.* citans Jo. And. Abb. Butrio & alios in *c. fin. de Cler. non resid.*

3. Respondeo ad tertium : neque arguitur ex onere canendi, v. g. litaniarum, vel etiam certis horis assistendi divinis in choro, cum ista assistentia importet solum residentiam causativam, de qua supra. Idem Card. de Luca loc. cit. & d. 57. num. 7. Sicut autem ex pretii seu emolumentum quantitate arguitur contrahentium, vel disponentium voluntas, ita etiam ex emolumentis beneficii & oneribus dubia voluntas fundatoris circa onus residendi arguitur ; ita ut in dicto casu dubii , dum reditus

P. Leuren. Fori Benef. Pars I.

sunt tenues, & improporcionati isti oneri residendi bene arguitur, non fuisse eam fundatoris voluntatem. Card. de Luca loc. cit. num. 8. & 9. qui etiam d. 59. num. 5. advertit in similibus beneficiis simplicibus non attendendam nuncupationem Canoniceorum, sive quòd tales beneficiati hic & nunc quandoque vulgò dicantur Canonici, & Ecclesiæ Collegiales ; non enim attenditur cortex & formalitas verborum, sed substantia veritatis, adeoque sola nuncupatio non facit Canonicos. Vide quoque quoad hæc, nimirum unde beneficio simplici à fundatore impositum onus residentiam præcisæ arguatur, dicta superius. Vide etiam Lott. hic loc. cit. num. 12. & seq. ubi etiam ait n. 14. quòd etsi fundator dixit : *celebret per se ipsum*, concludatur requiri residentiam, non tamen refragetur Rota, ut per Mantiam *decis. 67. num. 12.* in hoc casu aliquando fuisse præstitum servitium per substitutum aut aliter observatum. Ac denique n. 20. ait, beneficium rectè censeri ratione ei annexi Ordinis requirere residentiam (intellige præcisam) citatque pro hoc se ipsum l. 2. q. 47.

Questio 397. Quid sit in hoc puncto quoad obtinentes in Ecclesiis cathedralibus aut collegiatis dignitates, canonicatus, præbendas, aut portiones?

1. Respondeo : tenentur hi ad residentiam, ita ut non liceat eis vigore cujuslibet statuti, aut consuetudinis ultra tres menses etiam continuos (ut Congregatio declaravit) ab iisdem Ecclesiis quolibet anno abesse, salvis nihilominus eorum Ecclesiarum constitutionibus, quæ longius servitii tempus requirunt (sic ut in isto casu tunc nequidem dictis tribus mensibus liceat abesse) ita Trident. *sess. 24. c. 12.* Censet quoque Lott. loc. cit. num. 20. & seq. ideo etiam requiri in Canonicis & portionariis Ecclesiarum cathedralium residentiam personalem, quia ex dispositione Trident. loc. cit. in cathedralibus omnes canonicatus, & portiones habent annexum Ordinem sacrum, cum beneficium ratione annexionis Ordinis sacri dicatur requirere residentiam tam de jure quàm consuetudine, ut Card. in *c. ult. de Cler. non resid.* & Alex. de Nevo in *c. pervenit. de appellat. apud Lott. ibid.*

2. Porro circa hæc notanda & deducenda sequentia potissimum ex Garcia. Primò comprehendendi hæc Concilii dispositione dignitates etiam principales, quæ sunt capita Ecclesiarum collegiatarum, & habent tantum jurisdictionem in Canonicos, & deservientes in illis Ecclesiis, ut habet declaratio S. Congreg. apud Garc. p. 3. c. 2. n. 181. etiam si hæc dignitates essent exemptæ à jurisdictione Episcopi. Garc. *ibid.*

3. Secundò eum, qui habet dignitatem, maxime principalem, in collegiata, cui competit etiam sedes in cathedrali, teneri residere in collegiata, non obstante, quòd dicta sedes requirat etiam residentiam in Cathedrali, quia sedes illa in Collegiata, est dignior, cum ibi sit caput. Garc. num. 182. referens fusè sic resolutum in *una Vallejolet. residentia coram sacro 1. Junii 1611.*

4. Tertio eum, qui obinet Canonicatum, & Monasterium ab animarum cura liberum, teneri residere in Canonicatu ; eò quòd in Monasteriis & Abbatibus, quæ curæ & conventu carent, necessaria non est residentia. Garc. n. 183. juxta S. Congreg. declarationes, quas citat,

N

5. Quar-

5. Quàrdò eum, qui habet ex dispensatione duas dignitates, vel duos Canonicatus, dum æquales sunt, posse, in quo maluerit, residere, aliàs tenetur residere in digniore, vel in eo beneficio, quod majorem residendi causam habet; sic etiam, qui præter Canonicatum aliud beneficium habet ex legitima dispensatione, quod majorem vel æqualem causam residendi habet, licet non inter sit muneris, quod exigit Canonicatus, non potest tamen eo privari, nec alià penà affici, nisi privatione distributionum quotidianarum. *Garc. n. 185. & seq. ex variis S. Congregat. declarationibus.*

6. Quintò, per dictam Concilii dispositionem derogatum etiam consuetudini immemoriali non residendi, seu abessendi ultra tres menses, ita *Garc. n. 197.* postquam multa attulisset in contrarium à *nu. 190.* citans pro hac sententia *Covar. variar. resolut. l. 3. c. 13. n. 9. Hojed. de incomp. c. 17. n. 20.* & quamplurimas desuper claras S. Congregationis declarationes, quarum una sic habet: *S. Dominus noster Greg. XIII. ex sententia S. Congregationis declaravit, immemoriam consuetudinem non excusare à residentia in Cathedralibus & Collegiatis insignibus; in Collegiatis autem non insignibus posse excusare, si Ecclesia sint rurales prorsus destituta, aut in quibus nunquam antea supra hominum memoriam solitum esset residere, aut in quibus adeo tenuis redditus essent, ut Canonicos aliunde non habentes, unde viverent, alere non possent; & sufficit ad excludendam immemoriam, quod aliqui Canonici residerint &c.* unde ait *Garc. n. 199.* obtinentes dignitates in talibus Ecclesiis, non posse hodie excusari à residentia, licet ante Concilium Trident. essent in consuetudine immemoriali non residendi; nec etiam videri posse eos excusari dicendo, quòd Concilium non sit quoad hoc receptum in dictis dignitatibus & certis Ecclesiis, quas nominat; eò quòd dum Concilium derogat consuetudini immemoriali, videatur ei derogare tanquam irrationabili, ut *Covar. loc. cit. n. 5.* adeoque non videatur excusare non receptio. ita ille: citans desuper seipsum *p. 11. c. 5. n. 161.*

7. Sextò, obtinentes dictas dignitates teneri residere, etiam si ante Concilium cum iis esset litigatum super residentia, & habuissent sententiam, & rem judicatam in favorem, quia probaverant immemoriam consuetudinem non residendi; cum enim sententia illa & res judicata fundetur, & inicitur consuetudini immemoriali, non dat plus roboris illi, quàm de se habet, sed solum imponit finem liti, & sententia non dat jus, sed declarat competere jus ex illa consuetudine. *Garc. nu. 210.* citans desuper S. Congregationis declarationem; addensque *nu. 212.* non obstare in contrarium adducta à *n. 200.* nimirum quòd derogatione sententiarum non comprehendantur ea sententia, quæ jam transierunt in rem judicatam; cum id ipsum procedat solum, ubi non constat sententiam & rem judicatam fundari, & inniti fundamento revocato, quale hic est ipsa consuetudo immemorialis, cui, ut dictum, derogatum est.

8. Septimò, non tamen per Concilium derogatum esse statuto à sede Apostolica confirmato, quo conceditur abesse ultra tres menses. *Garc. n. 214 & seq.* citans plures decisiones S. Congr. modò tamen statutum confirmatum sit ex certa scientia, & cum causâ cognitione; statuta enim & concordia confirmata in forma communi, non censentur præservata, sed derogata per Concilium. *Garc. n. 221. & seq.* juxta declarationem S. Con-

gregationis, quam recitat *num. 222.* idque verum dicit *num. 223.* etiam si concurrant consuetudo immemorialis, concordia seu statutum, & confirmatio Papa. Porro illa confirmatio est ex certa scientia, & cum causâ cognitione, in qua est insertus tenor, vel saltem narrata substantia, & est expedita præcedente solitâ discussione. *Garc. num. 226. & 227.* citans *Mandol. in c. 1. de confirmat. utili. Molin. de Hispan. primog. l. 2. c. 7. num. 9. Mascard. de prob. concl. 228. &c.* secus est de alia confirmatione, etiam si signanter in ea habeatur clausula: *ex certa scientia*: ut videre est ex pluribus Rotæ decisionibus apud *Garc. n. 131.* & consequenter non esse talem confirmationem præservatam in decretis Trident. quamvis ipse dicat *num. 133.* confirmationem, in qua appolita est clausula: *ex certa scientia*: esse confirmationem ex certa scientia, & non in forma communi, ad effectum executandi actum aliàs in jure invalidum, ut etiam *Molin. de just. tom. 1. tr. 2. d. 174.* licet non tollat defectum intentionis, nec purget vitium subreptionis, sive non operetur, quoad ea, quæ sunt facti. Vide de hoc fusè agentem *Garc. loc. cit.*

9. Octavò, derogatum statuto, vel consuetudini aliquarum Ecclesiarum, in quibus ultra tres menses dabatur, singulis mensibus dies unus pro certa aliqua occupatione, v.g. pro tonsione barbæ. *Garc. n. 248.*

10. Nonò, Concilium non derogasse in dultis ac privilegiis Apostolicis, quibus conceditur posse abesse ultra tres menses à servitio Ecclesiæ. *Garc. num. 259.* lex enim generaliter loquens non tollit privilegium particulare concessum super eo, de quo lex generalis loquitur. *Oldr. conf. 228. Felin. in c. 1. de rescrip. num. 10. Mandol. ad reg. 4. cancell. q. 7. nu. 5.* & alii apud *Garc. ibid.* Et ubi Concilium dictum vult privilegiis derogare, id exprimit *Garc. n. 260.* ut censuit S. Congregatio apud *Germon. de indulg. cardinal.* Nec obstat Bulla Pii IV. revocatoria privilegiorum in his, in quibus decretis Tridentini contrariantur, quæ habetur ad finem Concilii; quia cum dicta Bulla regulanda & intelligenda sit secundum ipsa decreta Concilii, & terminos illorum, & sic restringenda ad ea tantum, quæ per dicta decreta prohibita sunt cum derogatione privilegiorum. *Rodrig. qq. regul. tom. 1. q. 8. a. 6. Vivaldus in candelab. aureo. tit. de absolut. n. 40.* apud *Garc. nu. 262.* non extendit se nisi ad ea decreta, quæ dictam derogationem privilegiorum annexam habent. *Germon. loc. cit.* apud *Garc. n. 261.* referens sic censuisse S. Congregationem. Contra quæ si opponas S. Congregationem declarasse, ut videre est apud *Garc. n. 267.* Regulares vi suorum privilegiorum non posse à casibus Episcopo reservatis absolvere, & tamen ubi hac de re agitur, & id inhibetur in Trident. *sess. nimirum 14. c. 7. & Can. 11.* non adest revocatio privilegii, vi cuius id poterat regulares ante Trident. Ad hoc inquam, responderet *Garc. n. 301.* aliorum responsionibus rejectis, & aliquot assertionibus præmissis, prædicta privilegia ab illis absolventi non solum ante Tridentinum concessa, sed & post illud ante Gregor. XIII. sublata esse, non per Trident. sed per declarationem & decretum Gregorii XIII. Quòd si præterea opponas dictam Bullam Pii IV. juxta hanc explicationem fore superfluum. Responderet idem *Garc. n. 305.* id negando, cum facta fuerit ad hoc, ut omnia & singula privilegia in his, in quibus decretis Concilii illa revocantibus contrariantur.

eriantur, revocata censeantur, non obstante, quod sint concessa motu proprio, & ex certa scientia, ac de Apostolica potestatis plenitudine, seu etiam quorumcunque Principum intuitu, & ex quacunque honesta causa, & cujuscunque sint tenoris; ita ut videatur dicta Bulla emanasse ad corroborandam derogationem privilegiorum in decretis Concilii contentam, ut Rodriq. *loc. cit.* q. 8. a. 6.

11. Decimo censeat Garc. *num.* 344. Concilium non derogasse statutis, & consuetudinibus Ecclesiarum, quibus statuitur & conceditur beneficiatis, qui per quadraginta annos continuos beneficio pacifice concessio per se ipsos deservierunt, residendo & interessendo divinis, ut à dicta Ecclesia deinceps, quoad vixerint, ut emeriti abesse liceat, & tanquam presentes in choro habeantur tam ratione fructuum præbendarum, quam distributionum quotidianarum, referretque sic iisdem ferè verbis censuisse S. Congregationem & Gregor. XIII.

12. Denique observandum, non sufficere præsentiam & interessentiam chori per integros novem menses collectos ex punctaturis; ita ut qui novem partes punctaturarum ex duodecim habuisset, servitio novem mensium satisfecisset, sed dies ipsi residentie & servitii sive continui, sive interpolati integri esse, & computari debent ad complementum istorum novem mensium. Barb. *de can. c. 2. n. 12.* Garc. *n. 327.* apud Paxjard. *n. 77.* citantes S. Congregat. declarationem. Verùm hac omnia ubi dicta Concilii Trid. dispositio in rigore suo recepta est.

13. De cætero namque notandum, hanc constitutionem Tridentini in multis Ecclesiis, præsertim Germaniæ nostræ, quin & in aliquibus Hispaniæ, de quibus Garc. *num.* 330. non esse receptam, dum alicubi tantùm medio anno, alibi tribus tantùm mensibus Canonici residere coguntur, ad lucrandos fructus grossos, quin & in quibusdam Ecclesiis totius anni redditus dividuntur, qui uno solum die præsentis sunt, & divinis intersunt. Laym. *l. 4. r. 2. c. 6.* Pirh. *loc. cit.* n. 6. Garc. *loc. cit.*

Quæstio 398. Quis Canonici, aliisque præfatis dare possit licentiam non residendi, seu discedendi ab Ecclesia, aut loco beneficii?

1. **R**espondeo primò, hanc facultatem non residendi, etiam ad longum tempus, aut in perpetuum dare posse Pontificem; cum enim is sit supremus legislator, & juri universali, & particulari canonico præsit, & specialiter in beneficiis Ecclesiasticis plenissimam potestatem habeat; possit etiam fundatorum dispositionem immutare, potest pro suo arbitratu obligationem personaliter residendi, ubi ea non nisi jure humano, nempe canonico universali (ut in præsentem materia contingit) vel speciali statuto, aut fundatoris ordinatione requiritur, omnino relaxare, etiam sine causa, saltem validè. Azor. *cit. l. 7. c. 5. q. 1.* Pirh. *loc. cit.* n. 42. etsi non soleat facile dare istiusmodi licentias absentie perpetuæ Gl. *in c. licet canon. de elect. in 6.*

2. Respondeo secundò: cum hodie Canonici obtinentesque dignitates, & portiones &c. habeant concessos sibi à concilio tres menses vacationis, non potest Ordinarius ultra id tempus dare eis licentiam absentie, nisi in casibus in jure exceptis. Garc. *p. 3. c. 2. n. 97.* Nec nisi ex dictis causis excusare potest canonicum à residentia in choro, ut videre est ex pluribus S. Congregat. declarationibus.

P. Leuren, Furti Benef. Tom. 1.

bus, quas recitat Garc. *eodem c. 2. num. 406.* & seq. & dum earum una dicitur: *Episcopus potest ob legitimam causam dare licentiam Canonici à sua Ecclesia servitio*: legitima causa dicitur, quæ est à lege approbata, & in jure expressa, ut Garc. *n. 408.* & dum in alia ad Episcopum Cauriensem dicitur: *Episcopus potest dare licentiam Canonici, ut ab eorum Canonicibus per quatuor menses abesse possint*: sciendum est, quod illa non sit declaratio universalis, sed gratia & facultas specialis facta Episcopo Cauriensi ex causis particularibus, nempe maximi calaris istius urbis, ut ostendit Garc. *n. 411. & 412.* adeoque hinc malè intulerunt Zerol. & Zechus apud eundem, competere universaliter Episcopis facultatem dandi licentiam ad quatuor menses. Docet nihilominus etiam Paxjard. *lib. 10. tit. 40. num. 130.* quod etiam si causa non sit jure expressa, si tamen legitima & justa boni viri arbitrio censeatur, posse approbari per licentiam Superioris, imò sufficere justam causam, sine licentia, ubi vigeret consuetudo legitime præscripta abessendi ex justa causa sine licentia.

3. Respondeo tertio: multò minus Capitulum potest dare Canonici & præbendatis licentiam absentie, & eos habere pro presentibus ultra tempus à Concilio permissum, etiam ad breve tempus ex causa justa in jure non expressa, ne quidem per viam gratiæ, & nemine contradicente (ut tenuerunt Jo. Guttier, & Palatio) saltem seclusà consuetudine. Garc. *n. 404.* qui dicit hoc certum esse, cum notum sit, Capitulum non posse dispensare, & gratiam facere in lege Superioris, qualis est illa de residendo *in tit. de Cler. non resid.* & in Trident. *sess. 24. c. 12.* Unde nec valet statutum in contrarium, nisi à Pontifice in forma specifica, & ex certa scientia confirmatum. Garc. *n. 405.* Sed neque stante tali consuetudine, etiam ante & post Trident. semper observata Capitulum concedere potest talem licentiam Garc. *n. 417. & seq.* citans Rutilium Benzonium *in speculo Episcoporum de fuga. l. 1. disputat. 1. q. 7. ad finem dicentem*, Canonicos non posse eximere aliquem à servitio Ecclesiæ, & gratiam Canonico facere, ut non serviat & participet; quamcunque autem consuetudinem in contrarium abusum esse, & corruptelam. Item Covarruviam *l. 3. variat. resolut. c. 13. sub n. 9.* cujus quoque gravissima in hanc rem verba recitat citato *n. 417.* qui etiam dum ait tales consuetudines ad abusum pertinere, nisi detur ea licentia abeundi ex causis à jure communi, vel Ecclesiarum validis statutis expressis, aut saltem iis similibus, per tò *iis similibus* non intelligat causas in jure aut statutis validis non expressas, sed causas in jure aut statutis validis virtualiter comprehensas ex identitate rationis, ut Garc. *num. 418.* Et eo maxime consuetudo ista foret irrationabilis & corruptela, si restricta non esset ad licentias ex causis alias rationabilibus & justis, licet in jure non expressis; dum Capitula ea concedunt sæpe absque ullo delectu, & ex causis non solum non justis, sed & irrationabilibus & vanis; acceditque adhuc major irrationabilitas, & iniquitas consuetudini, dum non restringitur ad tempus breve. Garc. *n. 420. & 423.* citans desuper falsas sacre Congregat. declarationes. Neque in proposito sufficit occulta, quia hæc sæpe ficta est & simulata Ecclesiæ utilitas, sed requiritur evidens. Garc. *num. 421.* Unde jam sequitur non posse tales absentes in virtute talis à Capitulo obtentæ licentiæ facere fructus præbendæ suos, qui

N 2

alias

aliàs residendo, & divinis interessendo lucrifunt. Garc. juxta responfionem S. Congreg. num. 425. Ne quidem sub prætextu, quòd alii præbendari videantur eis donare & remittere partem, quæ sibi erat obventura, sed de hoc infra. Porro posse Capitulum dare licentiam saltem ad breve tempus ex causis in jure expressis, satis indicat, & supponere videtur Garc. n. 433. & seq. ubi docet, quòd si per consuetudinem Ecclesiæ vel statuti capitularis causa in jure aliàs expressa esset ita modificata, ut talis consuetudo vel statutum non posset adhuc dici esse contra jus, sed declarare & limitare veluti jus ex rationabili causa, non posse dare Capitulum licentiam contra tale statutum, seu ut abesset, in quo dicta causa in jure expressa sic modificata per statutum non inveniretur, eò quòd jam talis licentia, seu gratia esset contra jus, v. g. infirmitas est causa iusta absentia in jure expressa, ubi hæc jam ita modificaretur per statutum capitulare, ut solum infirmus, qui domo exire nequit, excusaretur, & haberetur pro præfente, ratione infirmitatis, hæc modificatio infirmitatis aliàs in jure expressa non esset contra jus, sed limitatio quadam juris ex causa rationabili (nimirum ad cavendas magis fraudes, ne si habiti pro infirmis adhuc exire possent domo, multi fingerent se infirmos, aut ex levissima causa facerent se, ut tales haberi) adeoque jam Capitulum non posset contra hoc suum statutum dispensare, & talem aliquem infirmum, qui domo adhuc exire potest, habere ratione infirmitatis pro præfente, quia jam ageret contra jus. Econtra verò si causa in jure expressa ita modificata esset per consuetudinem vel statutum, ut jam directè esset contra jus, v. g. si statuisset, ut non haberetur pro præfente ratione infirmitatis, qui venit foris, nec esset præfentatus in Ecclesia, posse tunc Capitulum facere gratiam, & habere talem adhuc pro præfente; eò quòd tunc talis gratia esset contra statuta, & non contra jus, sed potius ex causis in jure expressis. Unde

4. Respondeo quartò: si obligatio residendi præcisè solum est vi statuti alicujus synodalis, aut dicecesani, Episcopus potest dare licentiam ex justa causa, & Capitulum Cathedralis sede vacante. Quin & ipsum collegium Canonicorum potest dare licentiam hanc, ubi ab ipso solo simile statutum de residendo est factum, ita ut sine illo statuto nulla esset obligatio residendi. Pirh. num. 43. Azor. loc. cit. q. 5.

Questio 399. An obtinentes dignitates, Canonicatus, portiones &c. licite & tutè conscientia possint ultra tempus à Concilio permissum, amittendo distributiones, & omnes fructus, qui residendo lucrifunt, abesse, & non residere?

Responder Garcia p. 3. c. 2. n. 321. negativè, sed peccare mortaliter, qui notabiliter ultra dictum tempus absunt, cum contraveniant gravissimo præcepto Concilii, quod non est, nec dici potest lex purè poenalis. Et sic inter ceteras S. Congregat. declarationes habet secunda, quam refert Garc. num. 322. Nullus excusatur à residentia, licet distributiones quotidianas amittere consentiat. Idemque tenere ait num. 323. etiam si resideant in civitate, ubi est Ecclesia, peccare namque mortaliter, nec satisfacere, si notabiliter ultra dictum tempus abfuerint à servitio Ecclesiæ, citatque pro hoc quoque plures S. Congregat. declarationes, inter quas pri-

ma sic habet: *Decretum hoc intelligendum est, ut Canonici non possint abesse ab Ecclesia sua servitio ultra tres menses singulis annis, nihilque eis prodesse, quòd in civitate maneant, nisi Ecclesia debitis horis inserviant; intelligendumque est omnes in contrarium consuetudines per hoc decretum sublatas; Idem docet Paxjord. loc. cit. n. 75. citans Covar. cit. c. 13, n. 25. Vasq. in opuscul. mor. de benef. c. 4. §. 2. Barbof. c. 2. de can. num. 12. Zerol. in praxi Episc. p. 2. c. 3. num. 10. qui etiam hanc referat declarationem S. Congregat. Congregatio censuit esse puniendos, qui à servitio Ecclesiæ absunt, etsi ubi Ecclesia consistit, sint præfentes &c. Vide eundem Paxjord. ibid. nu. 98. ubi postquam profertentia hac citasset Suar. de relig. to. 2. l. 4. c. 10. num. 17. Bonac. de horis canon. d. 1. q. 1. p. 2. nu. 1. Squillante de oblig. Cler. p. 1. num. 57. dicit referri à Barb. de can. c. 40. n. 9. contrariam sententiam, eamque ab eo dici teneri à classicis AA. & practitari posse in conscientia, respondendo etiam contrariis argumentis: nimirum quòd tales absentes à divinis officiis ad summum peccent venialiter tantum (& ne venialiter quidem, dum adest iusta causa) nisi fortè adsit particulare præceptum prælati ex iusta causa factum, vel non remaneret tot Canonici, qui possent Ecclesiæ competenter inservire (v. g. ut Jacob. Macig. de horis can. c. 56. n. 24. apud eundem Paxjord. nu. 100. si eo absente non remaneret saltem quatuor in choro) hanc sententiam benignam, ut refert Paxjord. n. 99. tenent Cajet. in summa. v. hora. Navar. de orat. c. 5. n. 14. Valent. rom. 3. d. 6. q. 2. p. 10. Reginald. in praxi l. 18. n. 176. Angel. Sylv. & ipsemet Barb. de off. Episc. alleg. 53. n. 131. & cit. c. 40. n. 11.*

Questio 400. Utrum per consuetudinem induci possit, ut Canonici tam Collegiati, quam Cathedralis, habentesque dignitates non curatas, licite non resideant, & in absentia percipiant fructus, etiam non constituendo alium, qui loco ipsorum deserviat Ecclesiæ?

Respondeo affirmativè: modò per talem absentiam cultus divinus non minuat, & consequenter talis consuetudo noxia non sit Ecclesiæ. Pirh. loc. cit. n. 15. citans Abbatem in c. exstirpanda. de præb. Fagn. in c. cum omnes. de constitut. n. 18. quilibet enim Clericus, cum in sortem Domini assumptus sit, inservit Ecclesiæ universali; júsque naturale solum requirit, ut Ecclesia necessario non destituatur ministerio; quòd autem beneficiatus quisque per se, vel per substitutum inservire debeat, etiam cum aliunde Ecclesiæ commodè inservitur, id solum jure canon. statutum, cui per consuetudinem derogari potest. Pirh. nu. 16. citans Azor. ubi supra q. 2. atque ita obtinuit, & valida est consuetudo, vi cujus personalis residentia in beneficiis simplicibus non requiritur, etiam in iis, quæ propriè in titulum dantur: Verùm quoad Canonicos, præbendatos, habentesque dignitates in Cathedralibus & Collegiatis consuetudinem absentiendi licitè, & in absentia percipiendi fructus, vel etiam inserviendi per substitutos sustulit Trident. cit. c. 12. sess. 24. Adeoque si etiam sustulit talem consuetudinem non solum jam existentem, sed etiam impedivit, ne talis de novo nasci posset, licet excusari non poterit, quòd nihilominus de facto ex usu tales non resideant licitè, quàm quòd Concilium usu non sit receptum, quoad hoc in istis locis.

Questio

Questio 401. Circa dictos tres menses à Concilio permiffos quietis & recreationis causâ fumendos continuè vel interpolatim, quid observandum ulterius?

Respondeo sequentia ex Garc. Primò, dictos tres menses singulos continere triginta dies. Garc. p. 3. c. 2. n. 306. citans Abbat. in c. licet. de suppl. negl. Menoch. de arb. l. 2. casu 50. à num. 12. accipiendo singulos pro duodecima parte anni docent Lamb. de jurep. p. 2. l. 2. q. 1. s. 14. n. 3. & Sanch. de matr. l. 2. d. 24. n. 20. et si in materia suspensionis illos aliter computet Suar. de cens. d. 29. s. 1. n. 5.

2. Secundò hanc trimestrem absentiam tunc habere locum, si constitutio aut consuetudo Ecclesie requirat servitium totius anni, cum residentia totius anni sit nimis rigida, oporteatque juxta fragilitatem humanam indulgeri tempus aliquod ad recreationem corporis & animi. Garc. n. 312. referens pro hoc declarat. S. Congregationis.

3. Tertio posse Canonicos careròsque illos uti beneficio trium istorum mensium, nullà declaratâ causâ aut petita licentia, cum Concilium absolute permittat illam licentiam ob aliquam recreationem, & vacationem à labore, ne sit nimis dura residentia. Garc. nu. 314. juxta plures quas refert, S. Congregationis declarationes contra Navar. de orat. c. 5. n. 20. docentem non posse Canonicos &c. sine rationabili causa pro solo suo libitu, uti dicta absentia &c.

4. Quarto non posse tamen juxta eandem declarationes apud Garc. n. 315. omnes simul abesse, aut tot, ut Ecclesia debito suo destituatur servitio; quot autem simul abesse possint, relinquendum arbitrio Episcopi & Capituli.

5. Quintò, cavendum quoque, ne dicta absentia incurrat in Natali Domini, aut Paschate, similibusve maximis solemnitatibus. Zerol. in praxi Episc. p. 1. v. privatio. & Zechus de rep. Eccl. tit. de beneficiat. num. 6. juxta monitionem S. Congregat. apud Garc. n. 316. & 317. quamvis is n. 318. dicat id non observari in Hispania, nec taxari ibi numerum eorum, qui simul abesse possunt; eò quòd regulariter in Ecclesiis Hispania competens numerus remaneat. Recitat etiam Paxjard. loc. cit. n. 73. declarationem S. Congregat. cujus authenticum exemplum dicit apud se existare hujus tenoris: *Esti S. Congregatio declaravit, nullam requiri licentiam, ad hoc, ut Canonici in mensibus à Concilio concessis abesse possint; censuit tamen hanc declarationem locum non habere, quoties Canonici abesse volunt extra diocesis, perinde hoc casu Episcopi licentiam esse obtinendam: ceterum Episcopum non debere illam absque rationabili causa negare, &c.*

6. Sextò posse pro dicto tempore simul abesse coadjutorem, & coadjutum, nisi obstat speciale statutum. Paxjard. *ibid.* num. 74. citans Monetam de optione Canonic. q. 8. n. 172. Navar. de Cler. egrotant. consil. 1. num. 6. Sanctarell. &c.

Questio 402. Num istis tribus mensibus, qui dantur recreationis causâ, absentes non solum lucrentur fructus, seu grossam, sed etiam distributiones quotidianas, maxime stante tali consuetudine & ordinatione?

Respondeo negativè juxta Text. c. unicus. de Cler. non resid. in 6to. & c. 12. sess. 24. Trid. Garc. p. 3. c. 2. n. 249. citans Paris. de resign. l. 1. c. 10. nu. 65. P. Leuren. Fori Benef. Tom. 1.

Zerol. & Zech. ll. cit. Gonz. & alios, & sic declaravit S. Congregatio apud Garc. his expressis: *Absentes recreationis causa non lucrentur nisi fructus prabendiarum, non autem distributiones quotidianas, sive antiquas, sive novas, que sunt distincta à prabendis &c. & vacante unius, aut plurium mensium, quibus absentes percipere solebant distributiones sublata sunt, &c.* Addit Pirh. de Cler. non resid. n. 94. nulla particulari consuetudine aut statuto induci posse, ut distributiones (idem est de portionibus anniversariorum) quæ ex prima sua institutione, seu fundatione tantum eis dari debent, qui divinis officiis sunt presentes, dentur absentibus, cum talis consuetudo, utpote cedens in detrimentum cultus divini, reprobetur in Trident. cit. c. 12. Idem procedere, etiam si Canonicorum omnes fructus sint distributiones quotidianæ, tenet Garc. num. 252. ob declarationem Sac. Congregat. quam citat num. 250. nisi fortè contrarium sit in Ecclesia aliqua statutum à Papa ex certa scientia confirmatum, quale esse in Ecclesia Abulensi ait n. 253. Nihilominus Pirh. loc. cit. sentit contrarium, nempe si fructus beneficii in solis distributionibus consistant; eò quòd Ecclesia non habeat præbendas, sed dentur quotidie singulis pro victu certi proventus in fructibus, vel pecunia, hos proventus, seu distributiones minus propriè tales dari debere etiam absentibus, quibus jure communi, vel speciali, vel ex privilegio proventus beneficiorum debeatur, eò quòd tunc potius sint præbenda, quàm distributiones, citatque pro hoc Gl. in cit. c. unicus. Imò probabile dicit, quòd quando ex comunibus proventibus Capituli pars aliqua deducitur, vel olim deducta fuit in distributiones convertenda, consuetudine vel statuto induci possit, ut absentes ex justa causa, & in specie tribus illis mensibus, quos Trid. concedit non residentes eas etiam distributiones istorum mensium percipiant; eò quòd cum distributiones hæ in locum præbendæ succedant, utpote quæ ex præbendis detractæ iis substituuntur, de iis judicetur sicut de præbendis, & eadem de iis sit dispositio, subrogato Sapiente ejus naturam, in cujus locum subrogatur, citatque pro hoc Probum in addit. ad Jo. Monach. & Laym. l. 4. r. 2. c. 7. n. 3.

Questio 403. Circa causas justæ absentia habentium dignitates, Canonicatus &c. num omnis causa justæ excusans à residentia faciat etiam fructus lucriferi pro rata istius justæ absentia?

Respondeo negativè: fructus enim non lucrentur in absentia, nisi in casibus à jure exceptis. Garc. p. 3. c. 2. n. 340. citans Rebuff. in praxi, tit. de dispens. de non resid. n. 22. Sic dispensatus de non residendo non potest recipere fructus beneficii, nisi concedatur hoc ipsum distinctè in dispensatione. Garc. *ibid.* citans Felin. in c. fin. de Magist. n. 3. Item Canonicus ingrediens religionem non lucretur anno probationis fructus, etiam si sit justè excusatus à residentia. Garc. num. 321. Item Canonicus electus, seu nominatus ad Episcopatum Italiae, qui debet Romæ examinari, dum vadit Romam, justè abest, & tamen interea nullos lucretur fructus. Garc. n. 342. Neq; his obstat, quòd ex dispensatione obtinens duos Canonicatus, vel dignitates, & residens in uno lucretur fructus alterius; nam eò ipso quòd dispensetur ad duos Canonicatus, censetur dispensatus, ut in absentia percipiat fructus

alterius, ne aliàs dispensatio ad secundum Canoniceatum esset inutilis. Idem est de Canonico obtinente ex dispensatione parochialem, residentes enim in parochiali sunt privilegiati ex Bulla Pii V. ad percipiendos fructus in absentia aliorum beneficiorum, quæ habent. *Garc. n. 343.*

Questio 404. An, & qualiter præfati ob negotium necessarium seu evidentem Ecclesie utilitatem abesse possint ultra dictos tres menses, & interim lucrari non tantum fructus grossos, sed & distributiones quotidianas?

Respondeo affirmativè, juxta *cit. c. unic. §. qui vero &c.* juxtaq; dicta de curatis, & quidem à potiori; intelligendo tamen hoc de negotiis, & utilitate propria Ecclesie, non alienæ: vel etiam probabiliter de utilitate Ecclesie universalis, cum utilitas communis propria sit cujusque & commune bonum præferendum sit privato; unde si ob utilitatem Ecclesie propria licet abesse ab Ecclesia & choro, & tamen percipere etiam distributiones quotidianas, multò magis id licebit ob utilitatem propria & reliquis Ecclesiis commuenum. *Pirh. loc. cit. n. 90.* citans *Castrop. p. 2. de relig. d. 3. p. 9. §. 3. n. 1.* Qualiter autem cum *cit. c. unico* concilietur textus *c. cum non deceat. de elect. in 6to.* in quo Bonifac. VIII. rescribens ait: *cum Ecclesiarum suarum prosequentes utilitatem censeri debeant residentes, fructus suorum beneficiorum, que obtinent in iis Ecclesiis, quorum negotia prosequuntur, quotidianis distributionibus dumtaxat exceptis recipiant. &c.* vide apud *Pirh. loc. cit. num. 92.* ubi inter alias, quas profert conciliationes, hanc dicit esse probabiliorem, eamque teneri à *Gl. ibid. v. utilitates. Navar. l. 3. cons. 8. de Cler. non resident. num. 4.* *Laym. loc. cit. n. 7. c. 3. Azor. loc. cit. q. 14.* quod nimirum Bonif. *cit. c. unico* adjudicet ex dicta causa absentibus etiam distributiones, dum hæc de consuetudine aut statuto ex tali causa absentibus dantur, approbando talem consuetudinem, vel statutum, citato verò *c. cum deceat.* velit citra tale statutum vel consuetudinem, si ve vi juris communis non deberi eas absentibus, etiam ex dicta causa; quippe quæ ex propria institutione, non nisi iis, qui divinis officiis interfunt, dari debent. Quamvis etiam de jure communi, cessante etiam consuetudine, percipiat non solum fructus, sed & distributiones quotidianas, qui abest pro evidente utilitate Ecclesie, si præsens est in loco, ubi est Ecclesia, ut *Garc. n. 359.* citans *Covar. cit. c. 13. nu. 8.* *Jo. Gutierrez. can. 99. l. 1. c. 1. n. 145.* *Zerol. Zechum, &c.*

2. Poterunt igitur ultra tres menses abesse ab Ecclesia & choro, & percipere interim etiam distributiones, Primò Canonicus missus, v. g. Romam, vel aliò, ut tractet negotia Ecclesie suæ, defendat jura illius aut Capituli. *Pirh. ibidem.* citans *Barb. de off. Epif. alleg. 53. n. 171.*

2. Secundò etiam citra missionem aut jussionem Capituli degens alibi occupatus in visitandis & defendendis juribus, & redditibus præbendæ, vel Canonicatus, quem habet in Ecclesia, à qua abest. *Pirh. ibidem* citans *Barb. in collectan. ad cit. c. unico. num. 12.*

4. Tertio habens in Ecclesia dignitatem, cui incumbit visitatio, v. g. Archidiaconus ratione hujus visitationis & muneris sui ultra tres menses absens à dicta Ecclesia lucratur etiam distributio-

nes. *Pirh. ibidem.* *Azor. cit. l. 7. c. 7. q. 16.* Quod tamen limitat *Garc. cit. c. 2. num. 332.* ex declaratione S. Congregationis, quam citat accipiendo distributiones pro iis fructibus Archidiaconatus, qui lucrifunt per interessentiam, negat autem de cæteris distributionibus, maxime quotidianis, quamvis *n. 333.* dicat, quòd si esset consuetudo, ut Archidiaconus visitans suum Archidiaconatum reciperet, & has distributiones, esse eam validam nec prohibitam, per *cit. c. unicum.* juxta *Monach. ibid. n. 2.* uti etiam *num. 336.* dicit illum lucrifacurum has distributiones, dum in ipsa civitate vel loco, ubi est Ecclesia, visitaret, seu actu exerceret jurisdictionem imminentem suæ dignitati, dum id oporteret fieri tempore horarum, nec posset commodè post aut ante illas, De cætero *n. 334. & seq.* inquit non obstat huic sententiæ de non percipiendis à tali distributionibus quotidianis *c. 3. sess. 22.* Trident. ubi dicitur; quòd incumbens curæ animarum imminenti dignitati suæ habetur pro præsentè & interessente; eò quòd id intelligendum, ut constat ex S. Congregat. declarationibus, quas *ibidem* recitat, de cura animarum propriè tali, nempe fori interioris, non de illa, quæ est solum fori exterioris, qualem habet tantum Archidiaconus, quæ talis. Quòd si & talis habeat Canonicatum, cujus fructus, & distributiones sunt distinctæ à fructibus dignitatis, etiam si aliàs Canonicatus adesset dignitati annexus (secus est de portione accessorie annexa dignitati, cum tunc sit unum beneficium, & portio ista se habeat, ut prædium dignitatis, ad eò que ejus fructus sint fructus ipsius dignitatis, seu ejus prædii. *Garc. num. 338.*) non lucraretur distributiones istius Canonicatus. *Pirh. loc. cit.* citans *Castrop. ubi supra n. 9.* imò nequidem fructus, nisi pro rata trium mensium, quibus aliàs licet Canonico abesse. *Garc. ibidem.* juxta declarationem S. Congregat. quam citat *n. 332.* quia jam sunt duo beneficia, & visitando ratione dignitatis, non deservit Canonicatus.

5. Quarto, qui à Capitulo missi ad Concilium generale, vel provinciale, aut Synodum, ut tanquam Theologi vel Canonistæ ei intersint. *Pirh. loc. cit.* citans *Barb.*

6. Quintò, Pœnitentiarius Ecclesie Cathedralis interea, dum confessiones audit in Ecclesia præsens in choro habetur, juxta *Trid. sess. 24. c. 8. Pirh. ib.*

7. Sextò, qui deputatur ad recipiendas rationes reddituum, & bonorum Ecclesie. *Pirh. ibid.* citans *Castrop. ubi supra n. 6.*

8. Septimò, Canonicus vel alius beneficiatus tempore divinorum officiorum in Ecclesia Cathedrali, vel Collegiata privatim celebrans, etiam sine obligatione, & ex sola devotione habetur pro præsentè in choro, & lucratur distributiones ex recepta consuetudine; excipit autem Canonicus habentem in eadem Ecclesia beneficium Capellæ, qui interim, dum interveniendo suo isti beneficio absens est à choro, distributiones recipere non debet juxta declarationem S. Congregat. ad *cit. 12. sess. 24.* ita ille, quibus etsi obstat clarissimæ S. Congregationis declarationes apud *Garc. n. 398.* in quibus dicitur; tales etiam ex sola devotione celebrantes non censeri interesse isti horæ, nec illius distributiones recipere posse, nisi iusti essent à Superiore tunc celebrare (quamvis & hunc admonitum velint eadem declarationes, ut à tali jussione abstineant) idemque habeat Concilium Mediolan. Nihilominus & *Garc. n. 400. ait in Eccle-*

fia sua Abulenfi & aliis fervari contrarium, nimirum ut celebrantes, etiam ex sola devotione, habeantur pro presentibus, & interessentibus choro, quæ conferendo cum sit ex justa causa, cum totum sit cultus divini in eadem Ecclesia, & ut beneficiati inducantur ad celebrandum, videtur tolerabilis, citatq; pro hoc Covar. Duennam Hojed. &c. hic & n. 343. Adeoq; Pirh. hoc ipsum recte referebat ad meram consuetudinem.

9. Octavo, Canonicus Vicarius Capituli sede vacante in absentia non solum lucratur fructus, sed & distributiones, quia censetur esse in servitio Ecclesie (secus ac Vicarius Episcopi, qui potius est in servitio Episcopi, de quo ad *quæst. seg.*) cum magis commodum sit Ecclesie, ut deputetur unus, & non exerceatur jurisdictio per totum Capitulum. Pavinus de off. & potest. Capit. sede vacante p. 2. q. 10. n. 5. Rebuff. in *praxi de Vicar. Episc. n. 5.* apud Garc. n. 358.

10. Denique Canonici vel habentes dignitatem &c. exercentes curam animarum incumbentem de jure vel consuetudine Canonicatibus suis, vel dignitatibus pro tempore, quo in Ecclesia curata resident, & ministrant (quamvis declarat. S. Congregationis apud Garc. n. 335. habeat: *dum tamen sunt in actu administrandi Sacramenta, vel alia exercendi, quæ spectant ad ipsam curam*) habentur tanquam presentes essent, & divinis interessent in Cathedralibus & Collegiatis, juxta c. 3. *sess. 22. Trid.* Pirh. l. cit. n. 91. Secus est de Canonici, vel dignitatem habentibus, qui parochiales non annexas seu unitas suo Canonicatui, vel dignitati obtinent; hi enim etsi, dum in parochialibus resederint, privilegiati sunt juxta Bullam Pii V. vel ex indulto Pontificio ad perceptionem fructuum suorum Canonicatum & dignitatum, non tamen ad percipiendas distributiones quotidianas, neq; optare possunt domus canonicas, neq; Canonicatui presbyterale, & similia, cum non habeantur pro presentibus. Et hoc nimirum, quando existat consuetudo, vel statutum, quo absentes non possunt optare; secus quo absentes possunt optare. sic habet declaratio S. Congr. ad cit. c. 3. *Trid.* quam etiam recitat Garc. n. 337.

Quæstio 405. An, & qualiter Canonici præbendati &c. ob servitium præstium Episcopo licite absint, & in absentia lucrentur fructus & distributiones?

R Espondeo, jure antiquo, nempe c. de cætero, & c. ad audientiam habetur, quod duo Canonici existentes in servitio seu obsequio sui Episcopi habeantur pro presentibus, & percipiunt fructus canonicatum, non tamen distributiones quotidianas. Garc. p. 3. c. 2. n. 345. sed neque huic juri derogatum est per cit. c. 12. *Trid.* Garc. n. 346. citans Navar. *consil. 1. & 2. de Cler. non resid.* Gon. *gl. 6. n. 255.* Hojed. de *incomp. benef. p. 1. c. 17. n. 29.* Zech. de *rep. Eccl. de Canon. n. 4. &c.* qui post *Trid.* scripserunt: & sic habent tres claræ declarationes Sacræ Congregationis apud eundem Garc. n. 347. juxta regulam, quod lex generalis posterior limitetur & determinetur per legem priorem specialem. *L. non est novum. & seq. ff. de ll. & gl. receptam in absent. offeratur. c. de litis contestatione.* Sanch. de *matrim. l. 2. d. 24. n. 6.* & alii apud Garc. n. 346. sic etiam Canonicus Vicarius Episcopi licite absit, & in absentia percipit fructus. Garc. n. 357. Pirh. *loc. cit. n. 91.* non tamen distributiones. AA. iidem cum Rebuff. in *praxi.* Porro verba illa: *Et ipsius Ecclesie servitio;* quæ habentur in citatis textibus non

esse amare accipienda, ita ut interserviens debeat de ea docere, sed satis esse, quod doceat de servitio pro Episcopo, ita ut dicta verba accipiantur de utilitate implicita Ecclesie, cum Ecclesia sit in Episcopo, tradit Lott. *cit. l. 3. q. 27. n. 191.*

2. Idemque procedit Primò etiam in Canonici doctorali & magistrali. Garc. *nu. 364.* Gonz. *gl. 6. num. 257.* nisi id vergeret in notabile detrimentum Ecclesie, quia maneret destituta literatis. Garc. n. 29. & Rebuff. *tit. de dispens. de non residendo num. 40.* Putat tamen Paxjord. *l. 10. tit. 40. n. 170.* hos non excusari à muneribus legendi, & reliqua præstandi ex munere incumbentia, quia cum separata sint ab ipsa residentia, & particulariter injuncta, nec appareat de immunitate, remanent ad ea implenda obligati. Non tamen videtur procedere in Canonico Pœnitentiario, qui non videtur posse occupari in servitio ultra tres menses alias à Concilio permisso à Canonici. Nec etiam in Canonico Lecturæ, cum ad munus illud electa sit ejus persona. Garc. n. 368.

3. Secundò in Canonici Ecclesiarum Collegiatarum. Lott. *loc. cit. n. 190.* Moneta de *distrib. p. 2. c. 8. n. 6.* contra Imol. *ad c. ad audientiam. n. 13.* & Jo. And. *ibid. num. 2.* censentes contrarium; eò quod non tanta communitio sit inter Episcopum, & alias Ecclesias, quanta est illius cum sua Cathedrali.

4. Tertio in inferioribus etiam Clericis non Canonici jure aliquo ad residendum adstrictis; occurrente tamen urgente aliqua necessitate ipsius Episcopi, & dispensatione Episcopi. Lott. n. 188. & seq. Garc. *num. 369. & seq.* citans Navar. in *man. c. 25. & 120. & consil. 8. de etat. & qualit. num. 46.* Zechum de *rep. Eccl. tit. de beneficiat. n. 4.* Lopez &c. cum de cætero textus illi citati, concedentes illud servitium Episcopo, expressè loquantur tantum de Canonici, adeoque privilegium illud non sit ad alios extendendum (etiam si ut determinavit Rota apud Lott. haberent vocem in Capitulo, quod aliud est, quàm esse de Capitulo, ut videre est apud Garc. n. 377. & de quo si essent tales inferiores Clerici, uti quandoque contingit in aliquibus Ecclesiis, procederent in iis dicta jura, sicut in Canonici, cum tunc sint membra corporis Episcopi. Garc. n. 378.) utpote in materia damnosa Ecclesiis, & præjudicante cultui divino. Lott. *nu. 185. & seq.* ex Abbate in *c. cum dilectus de Cler. non resid.* insuper sit major communitio Episcopi cum Canonici, quàm cum aliis. Garc. *num. 372.* Lott. *num. 187.* ex eodem Abb. *ad c. ad audientiam. n. 8.* ubi etiam docet, posse alias Clericos inferiores non Canonicos destinari, seu occupari per Episcopum pro utilitate communi, aut causa suggerente pro servitio ipsius Ecclesie Cathedralis (quamvis Rota apud Garc. n. 372. dicat ex Jo. And. *ad c. 1. de Cler. non resid.* non sufficere utilitatem totius Episcopatus in genere, sed requiri utilitatem Ecclesie) ita ut tunc in absentia absque dispensatione percipere possint fructus. vide Garc. *cit. n. 370. & 373.* ubi etiam quod alias occupati seu destinati pro utilitate communi, seu Episcopatus in genere, aut per Episcopum plures quàm duo ejusdem Ecclesie, ut sunt v.g. Procuratores generales cleri alicujus, residentes in Curia Romana, vel aliqua regali, non excusarentur à residentia in suis Ecclesiis, nec fructus lucrarentur, nisi fortè indultum speciale pontificium illis hac in causa concessum.

5. Quartò procedit idem de Cardinali habente in suo servitio duos Canonicos tituli. Lott. n. 184. citans Navar. de cler. non resid. consil. 1. per totum. Nihilominus loquendo universaliter, familiares Cardinalium non excusari à residentia, nec posse percipere fructus in absentia, cum non extet neque in jure tale privilegium, ut Franch. in c. fin. de verb. signif. in 6. n. 3. nec etiam hodièdum speciale privilegium Garc. n. 388. referens quoque specialem desuper declarationem S. Congregationis in una Abulensi n. 423. & ex eo Paxjard. nu. 173. contra Syl. Zerol. Abb. Selv. ex Jo. And. asserentes, Papam hodie hanc prerogativam concedere Cardinalibus.

6. Quintò idem procedere in Legato quantum ad provinciam suam Garc. num. 382. citat pro hoc plures, quamvis dicat &c.

7. Sextò procedit in Archiepiscopo quoad clericos suæ diocesis, & non suorum suffraganeorum. Garc. loc. cit. citans Zerol. Selv. Hojed. &c. & dicens esse communem DD. in c. cum dilectus.

8. Septimò, & quidem à potiore, quoad familiares Papæ existentes in ejus servitio, ut Capellani, Camerarii & similes, (modò assistant Pontifici principaliter ad ei servendum, & non ad expiscanda beneficia, quamvis & hæc intentio, si sit secundaria, non noceat. Paxjard. loc. cit. n. 171.) ita tamen, ut neque hi percipere possint distributiones quotidianas. Navar. consil. 2. de cler. non resid. Garc. n. 383. & 385. cum communi DD. in cit. c. cum dilectus. Sed nequidem percipiunt fructus scriptores, alique officiales Curie, qui stant principaliter propter suum lucrum, nisi ex præcepto Papæ in Curia morentur. Garc. n. 384.

9. Octavò censet Garc. n. 381. idem procedere in Prælati Episcopo inferioribus respectu suorum subditorum, cum textus c. de cetero. loquatur generaliter, nec appareat, cui loquatur. citat pro hoc Abb. in cit. c. de cetero. n. 3. Selv. p. 4. q. 6. casu 17. Navar. l. paulo ante cit. Rebuff. tit. de disp. de non resid. n. 45. idem tenet Paxjard. n. 172.

10. Denique existentes in servitio aut officiis Regum & Principum non posse percipere fructus, nec excusari à residentia, eò quòd in jure non extet tale privilegium, aut si quandoque in particulari concessum ante Trident, revocatum sit per ilud, docet Garc. n. 389. & seq. contra Selv. loc. cit. casu 24. Cavall. in suis communibus contra communes. q. 585. n. 7. Bocr. &c. unde nec procedere in Capellanis regum, nisi fortè concessum iis privilegium post Trid. quale tamen non esse, ait idem Garc. n. 391.

Questio 406. An, & quando servientes Episcopo (idem est de aliis) præter fructus lucrari possint distributiones?

1. **R**espondeo: in sequentibus casibus. Primò ubi ita habet consuetudo; hæc enim servanda erit, cum sit ex justa causa. Garc. p. 3. c. 2. num. 348. citans Covar. l. variar. resolut. c. 13. n. 5. Hojed. de incomp. benef. p. 1. c. 17. num. 10. contra Navar. cons. 2. de cler. non resid. dicentem: Canonicis servientibus Episcopo consuetudinem non prodesse ad habendum distributiones.

2. Secundò, dum adest specialis gratia & concessio Papæ. Garc. n. 354. citans Navar. cons. 2. n. 3. ubi & recitat indultum, quo id concessum S. Carolo Boromæo, ut ejus Vicarii foranei, dum ratione officii sui per loca sui Vicariatus ratione visitatio-

nis, aut alicujus alterius negotii spiritualis absint ab eorum Ecclesiis, obveniant nihilominus eis distributiones, acsi in choro presentes essent. uti & n. 356. dicit, istiusmodi privilegium solere quoque ad tempus concedi, & prorogari Inquisitoribus, aliisque ministris S. Inquisitionis Hispaniæ: idemque datum à Clement. VIII. pro Curatoribus generalibus cleri Hispaniæ deputatis & residentibus in Curia Romana, vel Regis Catholici testatur. n. 375. Porro debere hoc ipsum exprimi in concessione Papali, cum alioqui nomine fructuum non veniant distributiones quotidianæ: esseque tale privilegium strictæ interpretationis, salvâ verborum proprietate, utpote cedens in diminutionem cultûs divini, & præjudicium aliorum presentium, & derogationem legis communis monet Pirh. num. 95. ex Castrop. cit. d. 3. p. 9. §. 10. n. 4.

3. Tertio Canonici missi à suis Episcopis ad visitanda eorum nomina limina Apostolorum, uti & comitantes ad eadem limina ipsos Episcopos, lucrantur non solum fructus; sed & distributiones ex decreto Sixti V. Garc. n. 349. Pirh. num. 91. citans Castrop. ubi ante n. 4. quod ipsum ex mente ejusdem Sixti V. procedere in aliis præbendis, licet non sint de Capitulo, ait idem Garc. n. 350. Canonici tamen, aut præbendati missi ab Episcopo alterius Ecclesiæ, aut eum comitantes, etiam si licet esset eorum Episcopus originis, vel etiam ratione aliorum beneficiorum in ejus diocesi existentium, nec distributiones, nec fructus percipient. Garc. ibid. Neque etiam habentes beneficia simplicia, quibus per substitutum deserviri potest, percipient ista de causa non serviendo distributiones, aut alia emolumenta servitii, nec excusabuntur à ponendo Vicario seu substituto. Garc. ibid. Porro non potest Episcopus nisi unum gaudentem hoc privilegio mittere suo nomine ad dicta limina, dum tamen ipse vadit, potest duos secum ducere, & si plures quam duos secum duceret, aut plures quam unum mitteret, nullus eorum perciperet fructus, aut distributiones, quia non est major ratio de uno, quam de altero. Garc. ibid. quamvis addat, videri probabile, & de mente Sixti V. quòd duo Canonici aut præbendati comitantes Episcopum, aut unus ab eo missus, lucrentur etiam distributiones, licet aliàs habeat in suo servitio occupatos duos alios, nisi fortè ex hoc Ecclesiæ pateretur magnum detrimentum ob paucitatem ministrorum.

4. Quartò, dum Canonici consisteret solum in distributionibus quotidianis, servientes Episcopo lucrantur quotidianas distributiones, amissa solum tertia parte, quæ deservientibus, seu presentibus accrescit. Garc. n. 351. juxta plures S. Congregationis declarationes, quas ibidem recitat. Quòd autem, ut habent ejusdem S. Congregationis declarationes ab eo relatæ. nu. 113. & 114. Absentes ratione studii, aut residentia in parochiali fruuntur tunc integrè distributionibus, videri rationem esse, quòd ista cause absentia videantur magis pia, majorisque favore digna. vide illum n. 352. & 353.

Questio 407. An, & qualiter Canonici alique supradicti absentes ratione infirmitatis excusentur à residentia, lucrenturque fructus & distributiones?

Respondeo: præter dicta superius de curatis hæc de causa absentibus ab Ecclesiis suis, & hic à potiore etiã in ordine ad distributiones lucran-

lucrandas habere locum. Vide etiam Pirh. *loc. cit. n.* 86. ubi etiam ex Castrop. *loc. cit. n.* 5. ait: probabile esse, eum infirmum, qui etiam dum sanus erat, non solēbat interesse divinis, lucrari adhuc tempore infirmitatis etiam distributiones. Et *nu.* 88. dat disparitatem, quare potius, qui suā culpā incidit in infirmitatem, percipiat adhuc distributiones, & non, qui ob culpam suam est incarceratus.

Questio 408. An, & qualiter Canonici dictique alii ratione studiorum excusentur à residentiā, lucentur fructus & distributiones?

Respondeo primò: quoad Canonicos aliāque beneficia non curata residentiā requirentia, habentes privilegia dicta superius abessendi, & in absentia percipiendi fructus manent incorrepta, & non derogata. *Garc. cit. p. 3. c. 2. num. 88.* cum communi. Hoc tamen privilegium locum non habet, etiam in simplicibus beneficiis residentiā requirentibus ex fundatione, seu institutione, quia non censetur derogatum fundationi, nisi expressè ei derogetur, & de ea fiat specialis mentio. *Garc. n. 111.* quem etiam vide *p. 4. c. 3. num. 73. & p. 7. c. 1. n. 118.* Ubi nam autem, quibus studiis vacare debeant, ut dictis privilegiis fruantur, vide dicta supra de curatis quoad hoc punctum. Quibus adde ex Pirh. *n. 37.* quòd non sufficiat tales morari in loco, ubi studia vigent, si ibi solum aliis rebus vacent; potando, saltando, vel etiam ut linguam peregrinam discant; sed requiritur, ut ipsi se in studiis exercent, ut docet etiam *Abb. in c. fin. de Magistr. n. 6.* item *Paxjard. loc. cit. n. 142. & seq.* ubi: quòd nisi cum debita diligentia studiis competentibus incumbant, teneantur ad restitutionem fructuum in tali absentia perceptorum, pro quo citat AA. quamplurimos, qui tamen *num. 144.* ait: hæc accipienda cum moderatione, cum impossibile sit, semper incumbere studiis, sed satis sit id facere congruis temporibus, & majore anni parte, & hinc concedi valetudinis causa vacantias. Unde etiam *Moneta de distrib. q. 10. n. 19.* *Barb. alleg. 56. n. 25.* apud *Paxjard. ibid.* docent; non amitti illud privilegium, & censeri istos adhuc esse in scholis, si quandoque aliò ad breve tempus divertant statim reverturi. Et hæc quoad dictum privilegium percipiendi in absentia fructus; nam alia privilegia scholarium non auferuntur regulariter otiosis, & non studentibus, de quo vide pulchra *ibid.* apud *Paxjard. n. 145. & seq.* &c. similiter docet *Paxjard. loc. cit. n. 138.* ex *Garcia n. 117.* citante desuper S. Congregationis declarat. quòd scholares seu studentes in Ecclesiis cathedralibus non gaudeant iisdem privilegiis quoad percipiendos fructus in absentia, sicut studentes in studiis publicis, vel academiis, adeòque non sufficere studere apud scholasticum in cathedralibus aut collegiatis, & hujusmodi. citatque pro hoc *Monetam de distrib. q. 10. num. 17.* *Barb. ubi ante num. 21.* *Zechum &c.*

2. Videtur hodie quod requiritur etiam in his ad abessendam ratione studii licentia superioris, seu Prælati. (cùm autem quis habere possit plures ordinariorum, illius erit dare licentiam, in cujus diocesi est beneficium, inquit *Paxjard. l. 10. tit. 40. n. 131.* & quod Episcopus hanc licentiam concedere possit, nec antiq̄a jura in hoc censentur correctā, nisi quoad Parochos & curatos, testantur cum commu-

ni *Rebuff. de privileg. scholar. privileg. 29. & 31.* *Horat. Lucius in eod. tr. privileg. 99.* *Garc. nu. 45. & 85.* *Barb. & alii apud Paxjard.*) cùm requiratur inspectio ætatis, & num sit aptus, aliorumque de quibus supra juxta declarat. S. Congreg. *Garc. n. 87.* *Zerola v. studium,* dicens ita decrevisse Pium IV. in sua Bulla. *Zechus &c.* vide etiam *Pirh. loc. cit. nu. 36.* ubi tamen notabili primo videtur excipere studium Theologiæ & juris Canonici. Tenetur autem Ordinarius dare licentiam absentia ratione studiorum, modò in petito concurrant ætas & alia requisita, de quibus supra, aliàs poterit appellari, & recurri ad superiorem. *Pirh. ibid. Garc. n. 86.* citans *Abbat. Sely. Zerol. &c.* cùm enim in istis adhuc, ut dictum, in robore suo maneat privilegium illud, ista licentia ab Ordinario danda non est gratia, sed justitia, & necessitatis, nisi aliqua causa & ratio legitima obstet. *Garc. ibid.* unde etiam praxin danda hujus licentia dicit *Paxjard. n. 167.* ex *Zerol. v. studium,* ut personaliter se præsentent Ordinario, ut hic ex aspectu breviq̄ examine arbitretur, num in fraudem id petatur, & certioretur de ætate, conjectetque de idoneitate, & moneat de satisfaciendo conscientia, conferendo se ad loca studiorum generalium, ibique actu & reipsa operam dando Theologiæ vel juri Canonico; sed nec omnibus habilibus dandam istam licentiam, ne dum pluribus datur, Ecclesia defraudetur debito servitio, uti contingit, ubi numerus Canonicorum est exiguus, docet cum *Zerola v. studium. Paxjard. n. 135.* Porro non potest Episcopus etiam cum talibus ratione studiorum dispensare, & dare licentiam ad septennium, sed solum ad quinquennium, juxta declarationem S. Congregat. dicentem: *licentia, ut aliquis possit abesse causa studiorum à servitio sua Ecclesie, vel sui Canonicius, non suffragatur ultra quinquennium &c.* *Garc. n. 101.* contra *Zerolam v. studium,* & *Zechum de republ. Eccl. tr. de cler. n. 7.* docentes pro studio Theologiæ posse Ordinarium arbitrari tempus, & dare licentiam ad septennium, nimirum ut triennium in Philosophia, & quadriennium in Theologia, quo ista studia consumantur, ponat; declarationem verò sacra Congregationis, quam *Garc. adducit n. 8.* intelligendam de ætatis, de Ecclesia parochiali, & eam, qua modo recitata est, intelligendam de studio juris, quod ipsum ait *Garcias* esse divinare, præterquam quod illa citata *n. 81.* loquatur etiam de Canonicis. Censet insuper *Garc. nu. 103.* non posse Episcopum concedere licentiam ad studium Philosophiæ in ordine ad transeundum ad Theologiam, cùm dicta declarationes, & *c. fin. de Magistr.* loquantur de ipsa Theologia (salvo semper studio juris Canonici, de quo supra) multòque minùs ad studendum in aliis scientiis, nisi adit speciale aliud privilegium concessum personæ, vel Universitati alicui, quale dicit esse in Universitate Salmanticæ. & qualiter multa studia generaliter esse privilegiata, ut Scholares in quacunque honesta & licita facultate studentes, fructus suorum beneficiorum Eccles. participant, etiam si dignitates, personatus, plebania, & sacerdotes sint, aliq̄ue specialiter prohibiti, ac specialiter studium Romanum quoad studentes in utroque jure docet *Paxjard. n. 150.*

3. Respondeo secundò: absentes ratione studiorum non lucrantur quotidianas distributiones. *licet de prebend. Gl. in c. fin. de magistr. v. integrè.* *Garc. n. 112.* *Covar. variar. resolut. l. 3. c. 13. n. 2.* *Hojed. de incomp. c. 12. n. 8.* *Fuscus de visitat. l. 2.*

c. 15. n. 12. Gonz. §. 7. *proem. n. 178. Zach. &c.* apud Garciam. Proceditque idipsum, etiam si licentia studendi obtenta à Papa; sic enim habet S. Congregatio super *cit. c. 3. sess. 21. Trid. absentia causa studiorum, etiam obtenta à sede Apostolica, non excusatur ab amissione illius tertie partis detractæ* (nimirum ex fructibus ipsis Canonicatum, & præbendarum, & conversæ in præsentias, seu distributiones quotidianas) *sicut nec excusatur ab amissione cæterarum distributionum quotidianarum &c.* Quod si tamen Canonicatus consistit in meris distributionibus, eas omnes lucrabitur absens studiorum gratiâ *Gl. in cit. c. licet, ibid. Abb, aliique DD. Garc. n. 113. citans pro hac sententia n. 115. Rebuff. Horat. Lucr. Zerol. Didac. Perez. &c.* quamvis ipse addat *n. 116. in contrarium, nimirum quod in isto casu non lucrentur omnes distributiones, sed amittant tertiam partem, ut declaratio S. Congregat. idem docet Paxjard, loc. cit. num. 161. qui etiam num. 163. idem ait esse, nimirum deberi distributiones omnes, demptâ istâ tertia parte, si præbendæ admodum tenues sunt, & ferè omnes fructus consistant in distributionibus. citatque pro hoc Riccium in *praxi fori Eccl. resol. 70. num. 3. & Barb. de canon. c. 27. n. 53. vide dicta in quæst. ante hanc penult.* Nequaquam verò in dictis casibus, ubi nimirum, fructibus omnibus consistentibus in distributionibus quotidianis, has participant studentes, participabunt distributiones pro missis votivis, anniversariis pro defunctis & ceteris incertis. Paxjard. *loc. cit. n. 162. citans Piacet, in praxi p. 2. c. 3. n. 9. Garc. in addit. ad cit. p. 3. c. 2. n. 253. Barbofam ubi ante: Plures casus, in quibus studentes distributiones participant, vel non. vide apud Vivian. in praxi jurispatron. p. 3. l. 15. c. 3. à n. 127. quem citat Paxjard. n. 165. Porro quandonam & in ordine ad quos effectus distributiones veniant nomine fructuum, vide apud C. de Luca de jurepatron. d. 10. n. 8. & seq.**

Quæstio 409. An data licentia abessendi ratione studiorum expirat, & terminetur per affectionem doctoratus, dum de cetero nondum elapsus est terminus, ad quem concessa?

Respondeo negativè. C. de Luca. *de can. d. 13. ferè per totum. ex Gemin. in c. cum ex eo. de elect. in 6. nam dum indulgetur simpliciter abesse v. g. per quinquennium, ut studeat quis, hanc conditionem studendi non implicat impleri, etiam post doctoratum, cum sicut iustus fieri potest justior, ita doctus doctior, ut Gemin. quin magis post doctoratum studendum esset exemplo Bartol. & aliorum. C. de Luca. *ibid. n. 4. præsertim, cum licet plurimum sententia sit, doctoratum non scholaribus mediocri, sed eminentis, & maturæ doctrinæ, qui jam alios docere valeant, conferendum esse, communior tamen opinio sit, sufficere doctrinam mediocrem cum probabili spe, quod studendo quis profecturus sit; ut Innoc. in c. in cunctis. de elect. in 6to. & comprobatur praxis totius orbis, præsertim Italiæ, ubi etiam attento rigore, non negatur doctoratus iis, qui ordinarium cursum studiorum impleverunt, & frequentius confertur etiam iis, qui neque studia initiarunt, adeo ut videatur potius quædam introductio ad studia præsertim practica, & forensia, quæ magis hodie proficiunt pro sine seu effectu juxta dictum illud: *leges***

in scholis deglutuntur, in palatiis, & tribunalibus digeruntur. C. de Luca *nu. 5. jam verò si indultum, ubi concessum erat pro studiis in una scientiâ tantum v. g. in jure Canonico, suffragatur indultario, ut etiam post susceptum in eadem scientiâ doctoratum, prosequi possit eadem studia, multo magis ubi illud concessum sub disjunctione, ut studere possit vel in jure Canon. vel Theologia, post susceptum doctoratum in jure continuare poterit studia Theologica. C. de Luca n. 8.*

Quæstio 410. An, & qualiter Canonici alique supradicti abesse possint ratione doctorationis aut lectionis, & percipere fructus & distributiones?

Respondeo: præter dicta superius, et si supradicti ratione doctorationis vel lectionis excusentur à residentiâ, percipiantque fructus suorum beneficiorum, ut constat ex dictis supra ex Garc. *n. 59. sintque in super in duobus privilegiati, nimirum quoad licentiam, quia sine illa possunt abire, & quoad tempus, quia non arctantur ad quinquennium, ut item insinuatum supra, traditque Paxjard. l. 10. tit. 40. n. 128. non tamen consequenter distributiones quotidianas, etiam pro horis, quibus docent, aut legunt, passim omnes percipere possunt, quod referri possunt declarationes S. Congregationis, quas recitat Garc. *n. 118. Nihilominus qui præbendam lectionis, S. Scripturæ vel Theologicalem habent, & vi illius legunt, vel docent, in propria Ecclesia (vel ut videtur esse par ratio, docent in Universitate, ad quam talis præbenda spectat) lucrantur distributiones, non solum pro horis, quibus legunt, concionantur vel docent, sed etiam pro tota die ex concessione & gratia Gregor. XIII. *loc. cit. n. 91. Garc. nu. 119. qui tamen n. 120. observat, non indiscriminatim illos omnes frui istâ gratiâ recipiendi distributiones omnium horarum totius diei, quo legunt, concionantur, vel docent, sed eos solum, qui gratiam illam specialiter petierint, & impetrarint, sicque se audivisse ab Auditore Cardinalis Matthæi præfetti S. Congregationis testatur. Quamvis in Concilio Compostellano actione 2. decreto 39. statutum dicatur, ut lector Scripturæ sive ante, sive post meridiem lectionem habeat, omnibus horis ante meridianis pro interesse habeatur, modò missa prima, aut majori adsit, Ac denique *n. 123. ex his infert, difficulter sustineri posse, consuetudinem seu statutum aliquarum Ecclesiarum, quod Canonicus seu præbendatus, qui Concionaturus est in ipsa Ecclesia, habeatur pro præsentem in omnibus horis & officiis per octo dies ante.****

Quæstio 411. An Canonici, alique supradicti causâ peregrinationis, maxime ex voto, possint abesse ultra tres menses à Concilio datos, & lucrari interim fructus & distributiones?

Respondeo: tales neque fructus, neque distributiones lucrari, non enim ista est ex causis in jure expressis, vide dicta superius hoc in puncto de curatis; ex quibus infert Garc. *num. 395. statuta alicujus Ecclesiæ, vel consuetudinem contrariam statuentia non posse defendi, dictamque consuetudinem non esse rationabilem.*

Quæstio

Quaestio 412. Quanam praeterea in specie sint causae, ob quas à choro absentes lucrentur etiam distributiones?

1. **R**espondeo: potissimas esse sequentes. Primò, corporis necessitas, v. g. si Canonicus senio confectus sit, etsi senium propriè non sit infirmitas, Pirh. n. 87. citans Azor. ubi supra q. 12. vel si sit valetudinarius, aut medicinam sumpsit, vel sanitatis causâ ivit ad balnea, vel recedens ob metum pestis ibi grassantis, vel quia habet ibi inimicum, à quo sibi malum grave timet inferendum. Pirh. *ibid.*

2. Secundò, quodcumque grave damnum vitæ, honoris, vel fortunarum. Pirh. *ibid.* ex Castrop. d. 3. p. 9. §. 2. n. 1.

3. Tertiò, injusta incarceration, aliâq; similia, quæ casu aliquo extrinseco circa personam contingunt, accessumque ad Ecclesiam impediunt. Lott. *cit.* q. 27. n. 142. Idem est de injustè expulso in exilium. Secus tamen est, dum quis condemnationi suæ ad carcerem vel exilium, causam dedit per delictum; is enim jam censetur abesse ob propriam malitiam. Pirh. *loc. cit.* citans Covar. *variar. resol.* l. 3. c. 13. & Azor. q. 11.

4. Quartò, si quis impeditus fuisset à Capitulo, aut etiam expulsus, quò minus cum aliis choro interesset. Lott. n. 143. citans Mohedam *decis.* 6. de præbend. in quo casu necessaria non esset protestatio. Lott. *ibid.* ex Coccino. Tenentque hæc, nisi ipsemet expulsus ante expulsionem omisisset aliquid, quod facere potuisset pro consequendis distributionibus. Lott. n. 144. satis tamen fuisset, si obtulisset se ad tale quid faciendum, ubi ad illud per Capitulum non fuisset admittus; habetur enim eo casu id pro facto. Lott. *ibid.* n. 145. Porro in genere, quòd ii, qui legitime absentes à choro, percipiunt distributiones ordinarias, non lucrentur tamen distributiones, quas amittunt illegitimè absentes, sed eas solis præsentibus accrescere, tanquam probabilius censet Pirh. n. 101. ex Castrop. *loc. cit.* d. 3. p. 8. n. 8.

Quaestio 413. Num supradicti absentes citra similes causas à choro, & divinis lucrentur ad minimum fructus suorum beneficiorum, dum de cetero commorantur in loco beneficii?

Respondeo: tales adhuc haberi pro residenti-bus, (quod longè aliud est, quàm habere pro præsentibus in Ecclesia & choro) & percipere præcisè fructus sui beneficii, etiam si culpabiliter absint plerumque à divinis. Pirh. *loc. cit.* n. 82. citans Laym. l. 4. tr. 2. c. 6. n. 1. ubi etiam addat, Canonicum, qui juravit residentiam, non censeri perjurum, etsi frequenter divina officia negligat, modò interdum se listat in Ecclesia & Capitulo, eò quòd tunc residentia non omnino careat sine suo. quod idem videtur dicendum de lucrato fructus, nimirum necessarium ad hoc esse, ut statutis ad hoc diebus secundùm consuetudinem Ecclesiæ intersit choro aut certis horis.

Quaestio 414. Num consuetudine induci possit, ut supradicti citra memoratas causas similesve à choro absentes, & divinis officiis, lucrentur nihilominus distributiones, modò sint in civitate, in qua est Ecclesia beneficii?

1. **R**espondeo negativè. Talem enim consuetudinem reprobat Bonifac. VIII. *cit.* c. unico. de

cler. non resid. in 6. quam constitutionem innovat & in usum revocat Trident. *sess.* 24. c. 12. non obstantibus quibuscumque statutis, aut consuetudinibus. Pirh. num. 81. Estque talis consuetudo directè contra institutionem distributionum quotidianarum, vi cujus hæc tanquam quotidianum, & diurnum stipendium dari solum debent iis, qui divinis officiis intersunt, ut nimirum tantò libentius, & studiosius hisce officiis intersint, si præsentem remunerationem accipiant. Pirh. n. 79.

2. Hinc jam consuetudine nequit induci. Primò, ut habens duos Canonicatus in diversis Ecclesiis in utraque recipiat distributiones, dum in una solum interesse potest divinis ejus officiis. Pirh. n. 83. citans Barb.

3. Secundò, qui unà hebdomadâ intersunt divinis officiis, lucrentur per hoc etiam distributiones sequentis hebdomadæ, etsi tunc officiis non intersint. Pirh. *ibid.* citans Azor. d. c. 7. q. 5. & Barb.

4. Tertiò, ut Canonico mortuo distributiones anni proximè sequentis dentur ejus hæredibus, etsi valeat consuetudo, ut fructus præbendæ primi anni expendantur in usum defuncti. Pirh. *ibid.* Azor. q. 2.

5. Quartò, ut lucrentur distributiones, qui ad breve tempus absunt à divinis officiis v. g. dictis tribus mensibus à Concilio datis, animi relaxandi gratiâ, vel etiam ex aliis causis, maxime in jure non expressis. Azor. *loc. cit.* q. 6. Garc. *suprà* num. 395. Pirh. n. 83. qui tamen n. 84. ait, non deesse plures DD. qui universim dicant, validam esse consuetudinem vel statutum, ut Canonici quotidianas distributiones percipiant, cum legitime ob causam in jure expressam absint. v. g. causâ recreationis duobus illis vel tribus mensibus, eamque sententiam etiam post decretum Trident. *sess.* 21. c. 3. censet Laym. probabilem *loc. cit.* c. 7. num. 3. saltem, ubi tertia pars proventuum conversa est in distributiones; eò quòd nimis grave accideret Canonicis, si etiam ob legitimam causam absentes cogerentur carere magnâ parte fructuum, aut reddituum; cum res, quæ culpâ caret, in damnum vocari non debeat juxta c. 2. de *constit.* Quin & probabile dicit Pirh. *ibid.* valere consuetudinem, ut beneficiatus rediens ex via per duos vel tres dies distributiones lucrentur, etsi ad divina officia non accedat; eò quòd post laborem sit aliquantisper acquiescendum, & *cit.* c. unico. de cler. non resid. damnetur solum consuetudo, ut absentes continuatè lucrentur distributiones, adeòque ad plures dies, non autem ad paucos dies; citatque pro hoc Jo. Monach. in *cit.* c. unico. Idem dicit teneri à Castrop. *loc. cit.* p. 9. §. 12. nu. 16. de profecturo; ita ut ei concedantur duo vel tres dies pro præparatione ad iter, quibus pro præsentibus habeatur in choro, etiam ad lucrandas distributiones. Eandem sententiam, ait probari ab Azor. *cit.* q. 5. si Canonicus ob negotia Ecclesiæ absens redeat, secus si ob res suas, & commoda privata abfuerit.

6. Quintò, ut qui nocte matutino intersunt lucrentur distributiones, quæ dari solent iis, qui reliquis horis divinis intersunt. Pirh. *cit.* n. 83. Azor. *cit.* q. 6.

Quaestio 415. An igitur saltem, & quando valeat consuetudo & statutum Capituli circa quotidianas distributiones certo modo dividendas inter Canonicos?

Respondeo: valere, modò non sit contra dispositionem *cit.* c. unico, & Trid. Pirh. n. 84. & *cit.* ab eo

ab eo Azor. *c. 7. q. ult.* ed quod Capitulum statuere possit circa particularia Capituli negotia (quales sunt obventiones distributionum) etiam sine consensu Episcopi. Pirh. *ibid.* Sic v. g. statueri posset, ut aliquibus juxta officii & dignitatis qualitatem major portio ex his distributionibus obveniat, quia id inconueniens non est. Zoes. *ad tit. de cler. non res. n. 15. C. de Luca. de paroch. d. 20. n. 9.* referens istam portionis excrescentiam non tantum ad præminentiam dignitatis, sed etiam ad majora onera, quæ magis dignitatibus, quam reliquis Canonicis incumbunt, tam circa majorè assistentiam faciendam Episcopo celebranti, vel assistenti in throno, ac etiam alias functiones in majoribus solennitatibus; quam ob majorem impensam, quam facere coguntur in famularu, & aliis pro majore decore dignitatis, ita ut verè sit magis compensatio oneris ac laboris, quam fructus beneficii. Item statuere potest, ut qui in eadem Ecclesia duo beneficia habent v. g. Decanatum vel Præposituram, & Canonicatum duplices recipiant præsentias; nam tales debere etiam recipere duplices præsentias abque eò, quod meminerint statuti vel consuetudinis, tenent Abb. *in c. cum olim. de re iudic. n. 6. Covar. cit. c. 13. n. 6. Laym. in c. 1. de consuetud. in 6. n. 5. & 6. citati à Pirh. n. 100.* ed quod cum utriusque tali officio, nempe decanatu & canonicatu per se debeantur distributiones quotidianæ; idem utroque officio fungens, utriusque jura percipiat. Ac præsertim id locum habet, ubi tertia pars fructuum præbendarum conversa est in distributiones; ex hoc enim æquum jam est, ut qui duplicem præbendam habent, duplices distributiones percipiant. Laym. *th. mor. cit. c. 7. n. 4. apud Pirh. ibid.* Negat tamen hoc ipsum Azor. *loc. cit. c. 7. q. 13.* ed quod etsi quis præfens sit ratione diversorum officiorum in choro, per hoc tamen non sit magis præfens; quod quidem verum esse, ait Pirh. de præsentia physica nō morali.

Questio 416. Num ergo statuere possit capitulum, vel consuetudine induci, ut certis solum horis principalibus v. g. matutino, vesperis, item missa conventuali assignentur, & fiant distributiones, non vero aliis horis intermediis, nimirum prima, tertia, sexta, &c.

Respondet Pirh. *loc. cit. n. 98.* quod etsi honestius sit, iurique magis conforme, pro singulis horis, uti & pro missa conventuali, statui ac percipi distributiones, juxta Gl. *in clem. 2. de ar. & qualit.* esse tamen quarundam Ecclesiarum consuetudinem contrariam, validam, ut cum communi dicit tenere Navarrum. *consil. 9. de cler. non resid. ad stipulatur quoque C. de Luca. de canon. d. 10.* quatenus n. 6. ait, hanc consuetudinem videri rationabilem ex eo, quod, cum nimis grave esset servitium ob necessarium interventum omnium Canonicorum, quotidie in matutino, ceterisque horis omnibus, permittendam esse absentiam istam isto intermedio spatio, nimirum primæ, tertiæ, sextæ, in quo celebrari possent missæ extra Ecclesiam ad satisfaciendum oneribus fortè incumbentibus istis Canonicis, vel alia negotia expediri. censetque n. 4. talem possessionem, seu consuetudinè dandi & percipiendi distributiones intervenientibus in aliquibus solum horis non infectam, sed sustentabilem, ed quod dum Trident. *sess. 24. c. 12.* disponit, distributiones percipi solum debere ab iis, qui statim horis interfuerunt, per tō *statis horis*, nec per alia de-

claret expressè, an sufficiat, nec ne, pro integra executione distributionum interventus in aliquibus tantum horis, ac functionibus majoribus; adeò que nec tanquam in casu claro intret decretum irritans contentum in constitutione Pii V. confirmatoria Concilii, quod, utpote inficiens quamcumque contrariā possessionem, tollit consuetudinem, ac impedit, ne nascatur; sed solum id proveniat ab interpretatione S. Congregationis vel Doctorum, citatque pro hac sua opinione Monetam. *de distrib. p. 2. q. 3. n. 43. & seq. Barb. de can. c. 21. n. 22. & c. 23. n. 15. Rochum de curtis. Hojed. Graffium &c.*

2. Nihilominus distributiones & ordinandas & compartendas per omnes horas vi Trid. dictæ que particulas istius decreti *statis horis*, intelligendas esse de omnibus horis, tenet Barb. *ad Trid. loc. cit. nu. 47.* apud C. de Luca n. 2. Item Garc. n. 487. adductis pluribus declarationibus S. Congregationis, quarum una *ad cit. c. 12. sess. 24.* expressè inquit: *statis horis, censuit Congregatio intelligi statas horas, id est omnes horas, quibus divina celebrantur, licet Glos. in clem. ut in qui. Card. Zabarel. n. 17. dicant, de jure posse fieri distributiones per certas horas &c.* alia tamen, quam citat nu. 489. expressè tantum loquitur de iis distributionibus, quæ acceptæ fuerunt ex tertia parte fructuum dignitatum Ecclesiæ. Quin imò, ut habet ipse C. de Luca nu. 2. eadem S. Congregatio consulta per Episcopum Novariensem Anno 1660, innixa prioribus istis declarationibus, censuit, hujusmodi consuetudinem (nimirum assignandi & percipiendi distributiones certis tantum horis) improbam, disicque Concilii decreto adversantem; ac contra illud, quod C. de Luca memorabat, pro rationabilitate talis consuetudinis, responderunt, potuisse istiusmodi consuetudinem reputari tolerabilem, si respectu istarum horarum intermediarum constitueret moderationem aliquam, ita ut interventus omnium non esset necessarius, ut in aliis horis, sed sufficeret aliquorum per turnum seu hebdomadam diversorum, qui tamen subjacerent punctaturis (hoc est notarentur ob absentiam in ordine ad subtrahendas iis distributiones in fine anni, vel suo tempore) atque ita simul consuleretur isti necessitati, & cultus divinus non destitueretur: sedis verò ubi ita absolute & definitè illæ horæ non subjacerent punctaturis, cum sic omnes abesse possent, uno solo, alteri òve præsentè in dictis horis. C. de Luca n. 7. Atque ita absolute subsistere consuetudinem, quod necesse non sit Canonicos interesse diebus omnibus, etiam ferialibus, horis omnibus; sed teneantur solum, & sufficiat illos diebus ferialibus interesse missæ conventuali, & quandoq; etiam matutino, aliisque horis pro majoris, vel minoris solennitatis qualitate, & tamen percipiant integras distributiones differri solitas ad finem anni, vel aliud breve tempus, modo vigeat turnaris illa divisio, quæ vel ipsi Canonici, alique beneficiati ejusdem Ecclesiæ per dies vel hebdomadas in competente numero divisi subjacentes memorata punctatura alternatim horis aliis chororum frequentent, vel adsint aliis beneficiati portionarii, aliòve nomine nuncupati, qui honorificam ac decentem figuram, seu numerum faciunt, id inquam, docet idem C. de Luca *de can. d. 11. fere per totum.*

3. Procedit à fortiori hæc consuetudo, ubi ea est centenaria, vel etiam immemorialis; cum virtus & operatio talis consuetudinis sit, ut ejus vigore allegari valeat, quicunque titulus, etiam optimus v. g. etiam specialis indulgentia Apostolica, absque necessitate illum justificandi, cum ipsa immemorialis

vel

Vel centenaria observantia stet loco probationis, ejuſque præſumptionem inducat. C. de Luca n. 6. citans Sperell. *decif. 37. Menoch. conf. 1023. &c.* quin etiam non deſtituitur ratione talis conſuetudo, cum vel hoc ipſum intereſſe, nimirum principalioribus horis, & officiis ſit de majeſtate, majoréque decore Canonice dignitatis, quod redundat etiam in honorificentiam, ac majeſtatem ipſius Eccleſiæ, dum hæc aliàs in aliis horis, & functionibus non remanet cultu & ſervitio deſtituta, ſed potius bene proviſa, cum copioſa intereſſentia aliorum beneficiatorum. Luc. n. 9. Neq; id in eo caſu prohibitu per Trid. ita docente omniu fere Eccleſiarum Catholice orbis uſu, etiam Patriarchalium Baſilicarum Urbis, quin &, dum in ipſa Urbe Eccleſiæ in quibuſdam Collegiatis per Canonicos, nonniſi diebus feſtivis, præſtetur officium; ſed dictum decretu conciliare verè & proprie videri tangere exemptionis particulares aliquorum ab eo onere, quod alias ſupponitur incumbere Canonice, ita ut Canonici minus potentes, magiſque devoti ac reſidentes & obſequentes cogantur portare rotum pondus ſervitii; alii vero ſumant ſibi licentiam non reſidendi, ſeu Eccleſiæ in ſerviendi, percipiendo integre emolumenta; docet C. de Luca *ibid. n. 2. & 5.* Sed neque in hoc caſu dicentur Canonici vel alii percipere diſtributiones pro tempore, quo non deſerviunt, ſed pro eo ſervitio, quod in ſuis reſpective temporibus integre præſtant, ita ut diſtributiones, quas percipiunt, ſint condigna merx illius tantu ſervitii, quod præſtant, plus aſſecuturi, aut ſaltem meriti, ſi omnibus horis aliis, ac functionibus intereſſe deberent, cum aliàs tantus numerus beneficiatoru aliorum introductus non eſſet, per quorum diſtributiones minuuntur illa Canonice. Luca *ibid. eodem n. 2. & 7.*

Quæſtio 417. Num, quæ dicta de diſtributionibus quotidianis, intelligenda quoque ſint de iis diſtributionibus, quæ dantur in Anniverſariis deſunctorum, videlicet, ut iis tantum, qui præſentes ſunt funeralibus exequiis, obveniant, & conſuetudo contraria non valeat, eſſi abſentes ſine juſta cauſa, ſive extra caſus cit. c. unic. de cler. non reſid. in 6. exceptos eas recipiant, teneantur ad reſtitutionem?

Reſpondeo affirmativè. Pirh. *loc. cit. n. 97.* juxta *cit. c. unic. & Gl. & Barb. ibid. n. 23.* Azor. *cit. l. 7. q. 4.* Procedunt quoque eadè de diſtributionibus, quæ dantur in ipſo die deſiſitionis, vel ſeptimo, vel trigefimo, vel alio ab obitu deſunctorum. Pirh. *ibid.* & Azor. *loc. cit.* eſſi enim portiones funerales non veniant nomine diſtributionum, iis tamen æquiparantur, & eodem jure & privilegio gaudent. Pirh. *ibid.*

Quæſtio 418. Vtrum ad lucrandas diſtributiones requiratur, ut Canonici non tantum divinis officiis interſint, ſed etiam, ut ipſi in choro cantent.

Reſpondeo primò: Canonicos ex ſua institutione, & jure communi teneri canere in choro, ita ut ſi in hoc notabiliter eſſent negligentes, peccarent mortaliter. Garc. *cit. p. 3. c. 2. n. 513.* citans pro hoc AA. quæmplur. Et ſic præcipere videtur Trid. *ſeſſ. 24. n. 12.* dum vult, ut compellantur omnes per ſe, & non per ſubſtitutos obire divina officia, & in choro præſtere; hoc enim dicendo vult

P. Leuren, *Fori Benef. Tom. I.*

eos ad hoc teneri, & vult, ut ad illud compellantur tanquam ad rem, ad quam tenentur, cum compulſio & executio ſupponat obligationem. Adeoque minus bene dicit Navar. & Aragon. præceptum hoc Concilii dirigi ad ſolos Prælatos, qui ſi in compellendis ad hoc Canonicis negligentes eſſent, peccarent, non verò Canonici ſua utentes conſuetudine. Garc. *n. 519. & 520.*

2. Reſpondeo ſecundò: ſpectato jure communi etiam ſaltem ad lucrandas diſtributiones integre id requiri, nec ſufficere ut privatim vel ſubmiſſè in Eccleſia horas recitent. Azor. *p. 1. l. 10. c. 11. q. 5.* Suar. *tom. 2. de relig. l. 2. de horis can. c. 12. num. 10.* Laym. *th. mor. cit. c. 7. n. 6.* Leſſ. &c. quos citat & ſequitur Pirh. *n. 99.* eò quòd diſtributiones nõ denentur ratione ſolius præſentia, ſed præcipue propter officium præſtendi in Eccleſia, adeoque dum Canones dicunt, diſtributiones debere his, qui horis Canonice interſunt, vel qui in Eccleſia præſentes fuerint, id intelligendum de iis, qui præſentes fuerint ad præſtandum officium, propter quòd præſentes eſſe debent. Lucrari nihilominus præſentes in choro, & non præſentes partem aliquam diſtributionum, quia præſentia ſua officium exornant, docent Suar. Laym. *ll. cit.* apud Pirh. De cetero docet Rodriq. apud Garc. *n. 518.* Canonicos domi recitantes horas & aſſiſtentes in choro non recitando, nec cantando ibi teneri reſtituere diſtributiones quaſi totas: quod multò potiore jure docent Lopez & Vega apud Garc. *ibid.* de iis, qui ordinariè & frequenter conſabulantur in choro.

3. Ubi autem conſuetudo viger, vel exſtat ſtatutum, ut præſentes, eſſi non præſentes, percipiant diſtributiones pariter cum præſentibus, eas ab ipſis licitè recipi & teneri, modò horas privatim recitent, quia dantur ibidem diſtributiones ob moralem præſentiam, docent iidem AA. uti & Azor. *loc. cit.* Leſſ. *de jure & juſt. c. 34. n. 187.* apud Pirh. *loc. cit.* qui addit, id quoque procedere poſt Trid. Quin imò ad lucrandos fructus & integre diſtributiones ſufficere ſolam aſſiſtentiam, etiamſi non cantent, nec ſint attenti, ſed cum aliis loquantur (quamvis in hoc malè agant, et ſi exceſſus ſit notabilis, peccent mortaliter) tradit Garc. *n. 514.* citans pro hoc Bartholom. Medin. Zech. Tolet. &c. contra plures alios, quos citat *n. 515.* totum tamen hoc Garcias reſert in conſuetudinem, dum *cit. n. 514.* ait, ita videri eſſe conſuetudinem & praxin Eccleſiarum; & *n. 516.* licet ex institutione officium Canonice ſit, horas in choro canere, tamen de conſuetudine à multis annis recepta, tolerata & approbata, non videntur ad id teneri, modò habeant capellanos, & miniſtros, qui eas cantent, nec ſit in hoc defectus conſiderabilis, quæ conſuetudo non videtur irrationabilis ſed tolerabilis. citatque pro hoc Navar. Arag. Zech. Cajet. &c. unde ad decretum Trid. ſupra id ſolum reſponderi poteſt, non eſſe quoad hoc de cantu receptum, ſed eandem conſuetudinè etiam poſt illud durare, & eſſe continuatam; quia Epifcopi non curarunt illud exequi facere ſicut & alia multa, & hinc non obligare. Garc. *n. 521.* citatque *n. 522.* Azor. *l. 10. c. 11. q. 6.* ubi dicat, conſuetudinem ejuſmodi, ubi fuerit moribus utentium recepta, valere, cum ſit tantum contra jus Canonicum, etiam poſt Trid. ubi moribus utentium fuerit recepta, & continuata poſt illud, quia hæc etiam in parte Concilio Trid. conſuetudo poteſt derogare; & hoc dupliciter, vel quia poſt illud introducti ceperit, & dein fuerit uſu confirmata: vel quia ante inſerta fuerat,

fuerat,

fuert, & deinde etiam contra illud contingata. Quam Azoris doctrinam probabiliter procedere, ait Garc. n. 523. donec à sede Apostolica seu S. Congregatione aliud declaratum habeamus. Verum inquit Paxjordi. l. 10. tit. 40. n. 80. cum post impressionem Garc. prodierit S. Congregationis declaratio, de qua videndus Barb. de can. c. 34. n. 9. qua istiusmodi consuetudinem prohibet, & damnat, timeo illam consuetudinem excusare. Barbosa nihilominus, qui consuetudinem illam impugnat, concedit eam retineri posse in Ecclesiis, in quibus viget usus psalendi, & alia obeundi per capellanos. Ita Paxjordi. à n. 79. utrumq; leges utiliter. Porro quia his affinis

Questio 419. An obtinentes dignitatem, Canonicatum, vel prebendam teneantur per se, & non per substitutos obire divina officia, suæ dignitati, Canonicatui, vel portioni incumbentia, v. g. canere missas, Evangelium, Epistolam suis hebdomadis vel diebus; & num obtinentes dignitatem unâ cum Canonicatu vel prebenda in eadē Ecclesia teneantur utriusque beneficii onera, & officia subire per se ipsos, ita ut non satisficiant deseruendo personaliter in uno, & per substitutum in alio?

1. **R**espondeo ad primum affirmativè. Garc. n. 494. & seq. juxta decretum Trid. sess. 22. c. 4. & sess. 24. c. 12. & juxta declarationes tam S. Congregationis, interp. Trid. quàm rituum, quas ibi recitat Garc. atque n. 498. id procedere, non obstante, quòd statutum factum sit in contrariu, ut idem declaravit S. Congregat. apud eundem, & Zerol. in pr. p. 2. Et n. 499. id procedere, etiam si ante Trid. esset statutum, vel consuetudo, etiam immemorialis, in contrarium, adeoque, qui in hoc notabiliter deficiunt, peccaturos mortaliter, quamvis multi, præsertim obtinentes dignitates, id non observent, nec curent, dum etiam indecens existimant obire onera incumbentia suis dignitatibus, præsertim in decantatione Evangelii & Epistolæ.

2. Respondeo ad secundum sub distinctione, dum habentur dignitas & Canonicatus, seu portio tanquam duo beneficia separata, per se tenentur utriusque beneficii onera & officia obire per se ipsos, nisi servitia eodem tempore concurrant, ita ut ab una persona præstari nequeant. Garc. n. 502. juxta declarationem S. Congregat. quam *ibid.* recitat, dum verò habentur ut unita, si unita sunt invicem æque principaliter, idem dicendum erit, cum tunc obtineantur ut duo beneficia. Garc. num. 506. si unio facta est accessorie tantum, adhuc idem dicendum est, dum facta est solum ad vitam obtinentium; cum per istam unionem ad vitam non extinguatur titulus beneficii. Garc. n. 507. si autem portio seu præbenda unita est dignitati accessorie, perpetuò & per viam incorporationis, tunc, quia per istam unionem portio definit esse portio, & ejus titulus & effectus extinctus fuit, ac effectus est unum tantum beneficiu, obtinens istam dignitatem non tenebitur servire tanquam portionarius, nec subire onera aliis competentia ratione portionis. Garc. n. 508. dicens id totum sic declaratum à S. Congregatione, cujus declarationes *ibid.* citat. Nihilominus in Canonicatibus unitis, & annexis dignitatibus accessorie & in perpetuum contrarium dicendum putat Garc. n. 512. cum unio licet facta sit accessorie, non tamen extinguatur titulus Canonicatus, sed tanquam duo beneficia obtinen-

tur, de quo vide eundem p. 11. c. 5. nu. 199.

Questio 420. An Canonicus satisfaciens suæ obligationi quoad residentiam & servitium chori & altaris possit licitè ordinariè abesse à capitulis seu Congregationibus Capitularibus?

1. **R**esp. negativè; etiam enim munus & officium Canonicorum præcipue consistit in residentia & servicio Ecclesiæ chori & altaris, consistit tamen etiam in administratione & gubernatione rerum Ecclesiæ & capituli spiritualium & temporalium, in quo jus & bonum publicu versatur. Et licet dicta administratio non incumbat capitularibus ut singulis, sed ut universis, seu universitati, incumbit tamen unicuique; ut parti illius; si enim quilibet in particulari non teneatur assistere Capitulis ad providendum dicto bono communi Ecclesiæ, ejusque resruendas, quilibet possit abesse; cum non sit major ratio de uno, quam de altero, & sic pariter deficere regimen Ecclesiæ & capituli. Garc. n. 529. & seq. citans plures pro hoc AA. & n. 532. testans sic ad suam supplicationem declarasse S. Congregationem; unde jam licet habere, & dare vocem in capitulo sit præminencia quædam & fructus ratione auctoritatis & honorificentia, est tamen etiam onus, non secus ac judicare, licet dicatur esse fructus jurisdictionis seu officii. Garc. n. 533. Cui non obstat, quòd Canonici possint puniri ob culpas privatione vel suspensione vocis in capitulo, in eo autem, quòd onus est, directe nemo puniri possit; nam puniuntur in eo quatenus est præminencia & auctoritatis, quæ solet apperi & estimari, sicut etiam Episcopi solent suspendi ab executione Pontificalium, & Parochi ab officio, quæ certè sunt simul onus. Garc. n. 534.

2. Nihilominus. Primò excusabitur quis absita interessentia in capitulo, stante legitimo impedimento aliave justa causa, ita ut quandoq; possit abesse ordinariè, v. g. dum tacita esset in capitulo perverfio, & procederet male & ex abrupto sine lege, ordine, modo, ac cum violentia, in solentia præfidentium, ut qui vellent conscientia suæ satisfacere, id nequiret sine magnis molestiis, inquietudinibus, & occasionibus serè ordinariis & periculis cadendi, aut sine magna nota singularitatis, protervia &c. durum enim esset & valde grave obligare aliquem ad assistendum Capitulis cum tanto incommodo & periculo, & ad opponendum se semper torrenti capitulo, & cujusdam communitatis barbara, seu ignorantis, ubi nullus ordo. Garc. num. 537. & seq. Quem utiliter ibi legent capitulares.

3. Secundò licitè potest abesse Canonicus à Capitulis in diebus suis recreationis causâ concessis, cum hos sumere possit, etiam in diebus capituli; cum nec Concilium nec statuta, nec consuetudo id prohibeant, nec limitent, ne in diebus capituli sumantur. Garc. num. 541. sic testans declaratum à S. Congregatione. Nisi tamen sciret, quòd in talibus diebus in capitulo agendum de negotio gravi, quod verisimiliter posset resolvî in præjudicium Ecclesiæ; teneretur enim tunc assistere capitulo, & dicere suam sententiâ. Garc. n. 542. saltem ubi suorum profuturum speraret. ait enim Garc. contra Jo. Guttier. quod supposito, quòd Canonicus posset sumere suos dies in diebus capituli, gravitas negotii non videatur obligare ad interessendum capitulo, ubi non adest spes seu verisimilitudo eorum suum profuturum.

4. Tertiò licitè Canonicus præfens divinis in choro abest à capitulis, quæ habentur eo tempore, quo celebrantur divina; cū enim præcipuū officium

cano-

canonici sit servitium chori & Ecclesie, cum in hoc suo principali officio occupetur, excusatur legitime. *Garc. n. 544.* Sed neque capitula eo tempore, maxime, si missa major celebretur fieri debent, adeoque non tenentur, nec potest licite interesse. *Garc. n. 548.* citans *Fuscum de vistrat. l. 1. c. 15. n. 27.* *Navar. de orat. c. 12. n. 5.* cum capitula seu capitulares congregationes fiant propter servitium Ecclesie, chorum & cultum divinum, illiusque conservationem & propagationem non debent fieri, cum istius cultus & servitii neglectu & damno; cum inducta ad unum effectum non debeant operari contrarium juxta *l. legata inutiliter. ff. de aliment. legat. Garc. n. 549.* Neque officium magis principale, quale est officium chori, cessare debet propter minus principale. *Garc. n. 550.* & ita à pluribus Conciliis provincialibus statutum, & sic declaratum à S. Congregatione Concilii & rituum, citando eorum textum, ostendit *Garc. n. 551. & seq.* Neque contra hæc dici potest similia non esse in hac vel illa provincia, vel Ecclesia recepta; nam cum per illa non inducatur jus novum, sed declaratur, quod juxta rationem & rectum ordinem fieri debet, contrarium usum & consuetudinem tanquam irrationabilem, vergentem in diminutionem cultus divini rejiciendo, nil refertur quod non sit receptum, cum nihilominus debeat servari & recipi. *Garc. n. 558.* citans pro hoc declarationem S. Congregationis, quam dicit ad suam instantiam emanasse Anno 1605. Ex his quoque declarantur sequentia: non licere etiam fieri Congregationes particulares commissariariorum capituli eo tempore, nec occupari beneficiatos in negotiis, & rebus Ecclesie, quæ aliis commodè fieri possunt. *Garc. n. 566.* Item non licere facere rationes, & computa bonorum, vel fabricæ, dum divina fiunt, saltem manè. *Garc. nu. 568.* adeoque non habendos taliter tunc occupatos pro presentibus in istis horis. *Garc. n. 564.* Et vel maxime manifestum abusum esse & corruptelam, dum beneficiati ad rationes deputati habentur pro presentibus, & interessentibus in choro, horis vespertinis, & diebus, quibus rationes non fiunt, dum non sunt absoluta vel subscripta, adeoque tales revera non lucrantur distributiones, & fructus, qui tunc lucrifunt. *Garc. n. 569.* pessimum quoque abusum & intolerabilem esse, dum in aliquibus Ecclesiis Canonici & præbendati possunt à choro exire, dum missa de prima, sexta & nona manè celebratur, modò sub finem redeant. *Garc. n. 570.* citans *Paludan. in 4. dist. 15. q. 5. a. 3.* *Covar. l. 3. c. 13. n. 8.* Porro licet gesta in capitulis habitis tempore divinorum sint valida. *Garc. n. 564.* si tamen tunc non adissent duæ saltem partes capitularium, ex eo capite, quod occuparentur absentes in choro (secus est si abessent ob aliam causam) gesta non valerent: nec tales absentes etiam vocati haberi possent contumaces, cum tunc non teneantur adesse, sed teneantur potius abesse à Capitulo. *Garc. n. 565.*

5. Quartò excusantur absentes à capitulo, dum capitulum non convocatur legitime, item dum convocatur insolito, vel incongruo tempore. *Garc. n. 571. & 577.* citans pro posteriore *Pavin. de potest. capit. Sede vacante pralud. 5. n. 11.*

Questio 421. Num Canonici, alique supra nominati non residentes, & absentes à choro tunc à conscientia lucentur fructus, & distributiones, dum alii presentes remittunt & donant?

P. Leuren. Fori Benef. Tom. I,

1. **R**espondeo primò: tales absentes in virtute illius, de qua supra, à capitulo obtentæ licentiæ, non facere fructus suos, multòque minus distributiones, sub prætextu, & titulo, quòd alii præbendati hoc ipso, quòd dictam licentiam concedunt, videantur eis donare, seu remittere partem, quæ aliis sibi obventura erat ex eorum absentia, cum capitulum seu personæ illius non sint domini bonorù & reddituum mensæ capituli, donec iis sint applicati & distributi, sed solum administratores seu procuratores, Ecclesia autè domina. *Garc. cit. c. 2. n. 427. & seq.*

2. Respondeo secundò, sed neque alias absentes, etiam ob justas causas, distributiones, quas propter absentiam à divinis officiis non lucrantur, tunc à conscientia accipere & retinere possunt, dum eas illis reliqui presentes, quibus aliis accrevissent, expressè remittunt, seu donant. *Pirh. loc. cit. n. 102.* juxta *Archid. contra Gl. in cit. c. unicum*, nam præter rationem immediatè ante datam, illas recipere contra mentem & prohibitionem hujus constitutionis, quæ absolute decernitur, quòd Canonici illegitimè (id est citra causas, quæ in jure, nimirum *cit. c. unie.* exprimuntur, tanquam sufficientes ad lucrandas distributiones in absentia) absens distributiones nullatenus suas faciat, teneaturq; ad restitutionem Concilio *Trid. dicta sess. 24. c. 12.* expressè dicente: *distributiones, qui statim horis interfuerint, recipiant, reliqui, quavis collusionis, aut remissione exclusæ, iis careant.* *Pirh. l. c.* citans *Barb. l. 3. juris Eccl. c. 18. n. 91. & 98.* Nihilominus si Canonici presentes distributiones, quas absentes à choro amiserunt, & quæ presentibus jam data sunt, & jure accrescendi acquisita, postea nullo præcedente pacto, vi vel metu absentibus donent, possunt absentes eas licite recipere, & retinere, cum *Trid. l. c.* non dixerit: *quavis donatione, sed quavis collusionis, aut remissione exclusæ;* & dum debitum jam solutum redonatur, non est remissio; sed cum debitum creditori solvendum condonatur, *Pirh. ibid.* citans *Barb. ubi ante n. 15.* & *Azor. cit. l. 7. q. 9.* quamvis dicat *Castrop.* tenere contrarium.

Questio 422. Ad quem spectent distributiones quotidiana amissa per non interessentes, itè fructus præbendæ amissi ob non residentiam?

1. **R**espondeo primò: si singulis, qui interfuerint assignata est certa quantitas v. g. unus solidus, tunc portiones absentium non accrescunt seu dividuntur inter presentes, sed ad Ecclesiam spectant, & in ejus utilitatem sunt convertendæ. *Garc. n. 444.*

2. Respondeo secundò: si singulis non est assignata certa portio, sed certa massa aliqua v. g. duo imperiales inter presentes distribuenda, portiones non interessentium accrescunt presentibus, ac ita presentium portiones propter absentes alios fiunt pinguiore. *Garc. nu. 445.* citans pro utraque hac responsione *Gl. in 2. clem. de vita & honest. cler. Felin. in c. Apostolica. de except. nu. 12.* *Surdum de aliment. tit. 1. q. 82. n. 16.* *Cardin. Imol. Abb. & Gl. in clem. ut ii. de ar. & qual. Rebuff. in praxi. de dispens. de non residend. n. 10.* *Guttier. Ugol. & c.* de cetero ubi pars tertia fructuum præbendarum juxta decretum *Trid. sess. 21. c. 3.* conversa fuit in distributiones quotidianas, distributiones, quas absentes amittunt, interessentibus accrescunt. *Garc. n. 465.* Quæ ratione autem concilietur cum hoc, decretum illud *Trid. sess. 22. c. 3.* ubi statuitur, ut portio ex tertia illa parte fructuum dignitatum conversa in distributiones per non servientes amissa, non accrescat aliis, sed fabricæ Ecclesie, quatenus egeat, alterive loco pio, ostendit post rejectas aliorum

D 2

inter

interpretationes. *Garc. n. 454.* quem leges utiliter, ubi & in *seq. numeris*, ubi tractat, qualiter tertia illa pars fructuum singularum præbendarum, Canonicatum &c. separanda & in distributiones convertenda, & quid circa hæc observandum.

3. Quod verò dictum in prima responsione, portionem absentium spectare ad Ecclesiam, ita procedit, ut si ex patrimonio, & bonis Ecclesiæ, cui ministratur, dentur redditus & distributiones istis ministris, nulla facta divisione reddituum inter ipsam Ecclesiam, & ejus ministros recidat seu spectet hæc portio absentium ad hæc massam seu patrimonium Ecclesiæ indivisum. Si verò patrimonium Ecclesiasticum divisum est in duas partes, quarum una sit Ecclesiæ ad ejus fabricam, ornamenta, aliæque necessaria, altera ad ministrorum victum, & mercedem destinata, qualis est, & dicitur mensa capitularis, portio absentium cedit in hoc commune patrimonium ipsorum ministrorum, & manet in ipsa mensa capituli, & massa communi, ex qua dantur hujusmodi distributiones dividenda inter omnes residentes pro suis præbendis, & rata temporis residentia *Garc. n. 447.* citans *Covar. c. 13. n. 7.* *Jo. Guttier qq. can. l. i. c. 1. n. 107.* & *fusam Rotæ decisionem.*

4. Respondeo tertio: idem dicendum de dictis fructibus, nimirum, quod, dum in Ecclesia non sunt præbendæ distinctæ, nec est facta dicta divisio reddituum inter Ecclesiam & ejus ministros, sed dantur præbendæ & redditus, assignatæ cuilibet certâ portione, fructus à non residentibus amissos pertinere ad ipsam Ecclesiam: si verò est massa communis beneficiatorum distincta à patrimonio Ecclesiæ seu fabricæ, inter residentes pro eorum præbendis dividenda, portio fructuum amissa ab absentibus, manet in dicta massa communi. Quod si autem præbendæ realiter sunt distinctæ, ita ut qualibet sit domina suæ dotis, fructus dicti amissi applicandi sunt fabricæ Ecclesiæ, quatenus eget, vel alteri loco pio pro Ordinarii arbitrio. *Garc. n. 449. & 450.* citans eisdem *Covar. & Guttier.* Neque his obstant declarationes quædam S. Congregationis apud *Garc. n. 432.* absolute dicentes; distributiones malè perceptas, vel alias amissas esse restituendas fabricæ, quatenus eget, alteri loco pio, cum intelligantur de distributionibus malè per eum perceptis, qui fuit habitus pro præsentibus à capitulo, vel cui ea remissa, adeoque bene dicitur non obvenire illas capitulo, sed fabricæ; cum capitulum dando perperam illam licentiam abessendi, hoc factò sibi præjudicavit. *Garc. n. 452.* Ubi tamen aliqui capitularium non consenserunt in talem licentiam datam, non videtur præjudicatum his non consentientibus, sed solum majori parti consentientium, ut *Garc. n. 456.* videtur etiam dictum præjudicium intelligendum respectu distributionum ac fructuum jam traditorum ei, cui licentia vel remissio facta est; si enim nondum soluti sunt illi, potest & debet capitulum negare, & impedire solutionem, non obstante datâ licentiâ & factâ remissione à toto capitulo; nec videtur posse fabrica Ecclesiæ, alteri locus pius ad huc prætereundum jus ad illos; cum nondum sint ei cum effectu traditi. *Garc. n. 457.* salvâ tamen mente S. Congregationis, quam sic interpretatur, & cui hæc ipsam suam interpretationem submittit; dumque eadem declarationes dicunt, tales non residentes privandos fructibus, & hos applicandos Ecclesiæ, loquuntur de iis fructibus, quos tales absentes ratione præbendæ & residentia fecerunt, aut

fecerunt suos; non verò de iis, quos non residendo amiserunt, seu non fecerunt suos; quoad hos enim non est opus privatione. *Garc. n. 453. & 454.*

Quæstio 423. Pro clausula materia de distributionibus, num ea securè transmittantur ad heredes, ut alia bona patrimonialia clericorum?

Respondeo affirmative de iis distributionibus quotidianis massæ grossæ, ut vocant, quæ quotidie, vel etiam in fine anni, vel statis temporibus fieri solent, quæque debentur ratione servitii & interessentia; in effectu enim non sunt fructus, neque emolumenta beneficii, sed purum salarium, & merx laboris; dum verò obveniunt ratione solius Canonici, utpote surrogatæ in locum præbendæ, loquendum de iis quoad hoc punctum, uti de fructibus beneficii *C. de Luca de benef. d. 100. n. 13.*

Quæstio 424. Qua pœna decreta in eos, qui dignitates vel Canonicatus, præbendas aut portiones, in Ecclesiis Cathedralibus aut Collegiatis obtinentes sine legitima facultate absunt, seu non resident?

1. **R**espondeo: in *Trid. sess. 24. c. 12.* sic statui: *Primo anno privetur unusquisque dimidiâ parte fructuum, quos ratione etiam præbendæ, ac residentia facit suos. Quod si iterum eadem fuerit usus negligentia, privetur omnibus fructibus, quos eodem anno lucratus fuerit; crescente verò contumacia, contra eos juxta SS. Canonum constitutiones procedatur &c.* quæ exstant in *tit. de cler. non resid.* nempe si tales perseverent in absentia, privandi sunt etiâ beneficiis, ut habet S. Congregatio ad *cir. c. 12.* & tenent *Parisi. Gomez. &c.* apud *Garc. Vide etiam hanc in rem duas constitutiones Pii IV. & Urbani VIII.* quas refert *Fagn. in c. ult. de cler. non resid. n. 11. & seq.* circa quæ notanda sunt sequentia.

2. *Primo* iisdem pœnis teneri Canonicos, qui majori officio sunt adstricti, quam de quo in dicto decreto statuitur. *Garc. cit. c. 2. num. 144.* juxta S. Congregat. declarat.

3. *Secundo*, quod tales, etiam moniti, non possint hodieum statim privari, sed primo anno, & primâ vice solum privandi sunt dimidiâ parte fructuum, quos fecerunt suos, *Garc. n. 140.*

4. *Tertio*, ad prædictam pœnam privationis fructuum non esse opus monitione, nec etiam intimatione, ut deserviant, juxta dictum decretum *Trident.* sed si abfuerint ultra tres menses, esse citandos, ad allegandum, quare non debeant puniri secundum hoc decretum; ita S. Congregatio apud *Garc. n. 145.*

5. *Quarto*, bonum judicem arbitrari oportere, quanto tempore debeat ultra tempus permissum absentes expectare, antequam contra eos pœnas exequatur: eadem, sacra Congregatio *ibid.*

6. *Quinto*, pœnam istam non posse remitti ab Episcopo, cum non possit dispensare contra Concilium. *Garc. n. 149.* citans *Navar. consil. 3. de cler. non resid.* posse tamen ab eo ante sententiam ex causâ minuti, vel augeri. *Garc. num. 150.* juxta declarat. S. Congregationis & *Tiraq. de pœnis in præfat. à n. 16.*

7. *Sexto*, Episcopum peccatum, si absque iusta causâ dissimularit talem absentem punire. *Garc. n. 151.* *Navar. loc. cit. n. 2.*

8. *Septimo*, quod si tamen Episcopus taceat, & dissimulet, & non privet, non teneri absente illos, quos aliàs fecit suos, restituere in foro conscientia; cum

nemo

homo teneatur solvere poenam, praesertim non impositam ipso jure, sed imponendam per sententiam, donec condemnetur a iudice: jam vero talis est dicta poena, ut patet ex *id. privetur*, quod non operatur ipso jure, sed per sententiam, *Garc. num. 152. juxta Tiracq. & Rotam in una Cauriensi fructuum coram Orano decimo Aprilis 1592.* Atque ita in genere, humano solum jure residentiam exigente, sententia hominis exigitur, cum nullibi decisum sit ipso jure privationem incurrere, nisi forte aliud suadeat fundatio, cujus tenor est attendendus, tradit *Lott. l. 3. q. 27. n. 44. ubi etiam n. 45. ait: non posse Episcopum statuere, ut incurratur haec poena privationis ipso jure, citatque pro hoc Botta. de Synodo Ep. p. 3. a. 1. n. 70. & 71.*

9. Octavo, quod si Canonicatus vel praebenda nullos haberet fructus in absentia, sed omnes residendo lucriferent, tunc, qui nunquam resedisset, pro primo & secundo anno, & sic non haberet tunc, seu non fecisset fructus ullos suos, quibus privari posset, puniendum esse poena arbitraria, cum nulla sit determinata, citra tamen privationem beneficium. *Garc. n. 153.*

10. Nono, quod ut quis praedictorum privetur beneficio ob non residentiam, debere prius procedere trinam monitionem per edictum publicum in Ecclesia cum competente termino, & post ultimum edictum expectari per sex menses, ut alioqui nulla sit privatio. *Garc. n. 154. juxta plures declarationes sacrae Congregationis, quas fuse ibidem & num. seq. recitat. Quod ipsum tamen intelligendum, quando nescitur ubi absens sit, vel commode personaliter citari nequit; debet enim alias personaliter citari seu moneri; non tamen requiritur trinam monitionem, sed sufficit una etiam extra judicialis, *Garc. n. 155.**

11. Decimo, quoad alias poenas praeter privationem non videtur esse opus trinam citationem per edictum, sed sufficere unam peremptoriam. *Garc. n. 160. Vide dicta superiora ex Lott. de poenis curatorum non residentium.*

12. Undecimo, tradit *Pax Jordan. l. 10. tit. 40. n. 123.* quod priusquam procedatur contra tales (et si contrarium forte dicendum de Parochis, & curatis privandis ob non residentiam) ad privationem requiritur citationem solennem, & privationem solennem seu juridicam, et si dicat verum esse, quod monitio etiam extrajudicialis cum praefixione termini competentis ad residendum sufficere possit pro citatione, ut dicit docere *Barbosam de canon. c. 20. num. 19. &c.*

13. Duodecimo, appellationem a sententia privatoria beneficiorum ob non residentiam esse prohibitam juxta *c. relatum. c. conquerente & c. ex tua. de clericis non resident.* & *Trident. sess. 24. c. 12.* & ad solum esse tum devolutivum concedi; idque verum esse, quando sententia privatoria fuit rite recteque lata, alioquin permittitur ad utrumque effectum, *Pax Jordanus n. 122. (& Lotter. supra de curatis quoad hoc punctum)* dicens sic liquere ex decisione sacrae Congregationis, quam antecederet citaret.

14. Denique quod in iis, in quibus residentia praecisa non requiritur, sed solum causativa, utcumque praetendatur absentia diuturna & divagatio, si hoc praetextu quisquam privetur, quando cumque revertitur, illum in suum beneficium restitui. *Lott. num. 119. citans Felinum in cap. quoniam frequenter num. 23. & dicens id recte probari ex dispositione*

P. Leuren. Fori Benef. Pars I,

textus cap. cum ad hoc. de clericis non resid. Multoque fortius id militare in casu evulgatae mortis, si mox per exhibitionem personae constaret de vita. *Lotter. loc. cit. n. 120. citans Mohedam de probat. decis. 1. per totam.*

PARAGRAPHVS II.

De aliis obligationibus Parochorum.

Quaestio 425. Qualiter Parochus obligetur administrare parochianis suis Sacramenta?

1. **R**espondeo primo in genere, obligari illum ad hoc ex officio, adeoque ex justitia; cum obligetur vi officii, oves pascere, adeoque ordinaria media salutis praebere, qualia sunt Sacramenta. *Suar. in 3. p. d. 44. s. 2. n. 1. & s. 3. n. 7.* Et licet rigorose non obligetur omnia media utilia ad subditorum arbitrium iis praebere (foret enim hoc opus intolerabile) non tamen etiam solum tenetur ad ministrandum necessaria; quia id esset magnum detrimentum fidelium, & contra debitum pastoris munus; sed tenetur ministrare ordinaria remedia, quae Christus pro omnibus fidelibus reliquit, quae sunt in ordinario usu Ecclesiae; dum opportuno tempore & rationabiliter petuntur. *Suar. loc. cit.* Similiter ex justitia, & non ex sola charitate, teneri ad id illos parochos, qui sine stipendio ex sola charitate & obedientia hoc munus suscipiunt, tenet *Suar. loc. cit.* ed quod subditi habeant proprium jus exigendi & petendi ab illis; cum illi esse non debeant peioris conditionis quam reliqui fideles, ut non habeant jus respectu alicujus pastoris proximi. Unde tales, dum hoc munus suscipiunt, totam illam obligationem in se suscipiant, quae in aliis futura fuisset; & licet a subditis non recipiant materiale stipendium, recipiant tamen reverentiam & obedientiam, interceditque inter eos tacitum quoddam pactum, ratione cujus ex justitia teneantur ministrare Sacramenta; alantur etiam ad hoc munus ab ipsa religione, vel summo Pontifice committente illis curam suam.

2. Unde jam peccabunt parochi graviter, ubi notabiliter in hoc deficerent, negligendo aut negando ministrare suis Sacramenta sine justa causa frequenter & diu, etiam intra gravem necessitatem. Non tamen peccarent mortaliter, si semel iterumque negarent petenti rationabiliter v.g. confiteri aut communicare; nisi forte subditus premeretur gravi aliqua tentatione aut difficultate, vel longum iter ingressurus esset: vel quia tempus est jubilaei: aut certe modo dilatio non sit nimia. *Suar. de poenit. d. 32. s. 1. n. 5. Jo. Sanch. in select. d. 47. n. 10. alique apud Barbos. de off. & pot. paroch. p. 2. c. 19. n. 8. Quin & tenetur graviter ex justitia, etiam cum periculo vitae suae in gravi necessitate administrare suis Sacramenta. D. Th. 2. 2. q. 185. a. 5. Vasq. in opus. de benef. c. 4. s. 2. a. 1. dub. 2. nu. 135. Barbos. de paroch. c. 17. n. 12. &c.* cum cui ex officio incumbit cura salutis alienae, teneatur eam procurare cum periculo vitae suae, seu dando animam suam pro ovibus suis. *Barbos. loc. cit. citans Valent. Filliuc. Suar. Palao, Trullench. &c.*